

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évtolyam 197. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Csütörtök, 1928 augusztus hó 30

Szemünkre vetik,

hogy őszinték vagyunk. Jobbról és balról is támadnak, mert hangot adunk az igazságnak. Azt akarnák, hogy hizelegjünk a hatalomnak, hódoljunk az érdekek és öltöztessük selyembe, bársonyba a haszonlesést. Szeretnék, ha jótékony leplet borítanánk a bűnökre és himnuszt zengenénk az alacsony indulatoknak. Ha készséges eszközei lennénk a felfelé való kapaszkodásnak és a közvagyon romlásán való mértéktelen gazdagodásnak. Csalódnak. Erre a méltatlan és nemtelen szerepre nem vagyunk kaphatók. A Brassói Lapok a tisztesség és önzetlenség vértjében verhetetlenül harcol a magyarságért, a haladásért, a békéért. Szilárdan és félelem nélkül szolgálja programját, ami népek és idők parancsszava. Azt tartjuk, amit az angol John Pym mondott, hogy az igazságot az iránta való szeretetből kell kimondani, s ebben az akarásban jobb ha mi szenvedünk, mintha az igazság szenved. Utunk iránya az emberiségen, törvényen és szabadságon át vezet a milliók üdvéhez. Ha sirámokat, átkokat, viharokat váltunk is ki a rossz lelkiismeretéből, annál jobb. Az volna baj, ha tisztító munkánkban közönnyel, fölényel, makacs megátalkodottsággal találkozánk. Tollunkat nem az egyesek iránt való ellenszenv, hanem a sokak iránt való szeretet irányítja. Megírjuk, a mi meggyőződésünk és tapasztalataink szerint utjában áll népünk boldogságának, az ország jólétének, az emberi haladásnak.

Sajnos, ezt az erkölcsi bátorságot nem látjuk a közélet ama tényezőinél, akiknek ép úgy hivatása volna az igazság szolgálata, mint nekünk. A demokrácia és progresszió jelszavai alatt a hatalomnak való alacsony hízlegés tobzódása folyik; mintha jogegyenlőség, humanizmus, néperdek, haladás egyet jelentene a kormányzat visszaéléseinek a leplezésével vagy éppen feldicsérelésével; mintha azon a címen, hogy szabadelvűek, demokraták, népbárátok vagyunk, nemcsak a magunk rozoga lélekvesztőjét köthetnénk oda a liberális bárkához, hanem a magyarság romjaiban is méltóságos hajóját is. Ez a kuruttyoló dicsének a hatalom birtalóihoz a demokrácia ürügyén és álarán szőgyene és szerencsétlensége a magyarságnak. Ez a megalkuvás méltatlan mindenkire, aki a magyarság és a demokrácia kettős érdemkeresztjét akarja hordani. Ezeknek szem előtt kellene tartaniuk, amit a zsirondisták egyik vezetőalakja mondott: „Nagyon fájdalmas elnyomva lenni, de nem szégyen; szégyen csak az, ha gyáván vagy büntárs gyanánt a bűnösöknek hódolunk.”

Nemcsak a kormánnyal, de a román néppel való baráti megértés sem követeli a szolgálai alázatosságot és a progresszió álcázott jelszavait; ellenkezőleg: tiltakozik ellene. Az őszinteség és az igazság állhatatos akarata a legtalálóbb kulcs az elfogultság és félreértés által elzárt ajtókhöz. Minden kerülő út s minden megtévesztő szó csak kompromittálja a magyar ügyet, ami egyuttal a haladás és a demokrácia ügye is. Azok, akik szólni és tenni akarnak a nevünkben, a magyarság, a milliók nevében, azok legyenek valóban világítótoronyok az éjszakában: szilárd, megbízható lámpákkal a viharos tengerre biztos és biztató fényt árasztók. Hasonlitsanak ama tűzhöz, mely egy halom tetején ég; amely köröskörül megvilágítja az erkölcsi atmoszférát és sugárzó hatást egyenget a jövő számára is. Az erő és a vizeses magoknak ásnak utat; de a gyöngesége és a mocsár iszapja megfert az utat is eltemeti, amit más erősek már vették és verejtékük által kivájtak. Az igazság erkölcsi erejének győznie kell az erő anyagi igazsága felett, s még jóhiszeműségben is súlyos hibát követ el, aki ezt a győzelmet a demokrácia diszkreditálásával kislelteti.

Bratianu Vintila levelet irt Ducának, amelyben a petroleumpanama képviselő-szereplőinek a lemondását kívánja

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A cãmpinai petroleum-panama ügyében újabb szenzációkat várnak Bukarestben. A lapok — pártállás szerint — behatón foglalkoznak a panama ügyével.

A panama-ügynek legújabb szenzációja az, hogy

Bratianu Vintila nyaralásából levelet irt Duca belügyminiszternek, amelyben utasítja helyettesét, hasson oda,

Az Indreptarea szerint Mihai Popovici és Mirto nemzeti-paraszt-párti vezérek is bele vannak keverve a dambovicai petroleum-botrányba

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Averescu párt hivatalos lapja mai számában azt a nagy feltűnést keltő hírt közli, hogy a nemzeti parasztpárt két vezére Mihai Popovici és Mirto képviselők is súlyosan kompromittálva vannak a dambovicai petroleum-panamában. Az Averescu párti lap szerint ez a két nemzeti parasztpárti képviselő Párisban tartózkodott, amikor az Eldorado petroleum cég megbízottai megjelentek ott, hogy az államtól eltulajdonított petróleumföldek eladása ügyében tárgyaljanak.

A nársi Moliere szállodában lakott Kira

hogy mindazok a képviselők és magasrangú tisztviselők akik résztvettek a petroleum-panamában, mondjanak le mandátumaikról, illetve állásaikról.

A miniszterelnök állásfoglalása nagy feltűnést keltett annál is inkább, mert ezzel dezavualta azokat, akik demonstratív csokoládással dokumentálták a bűnösökkel való szolidaritásukat.

Kirschen de Belagio gróf, és a szállodában történt a találkozás az Eldorado cég emberei Mihai Popovici, Mirto és Bellagio gróf között. Az Eldorado cég megbízásából jelen volt a dambovicai törvényszék elnöke: Marinescu is.

Az Indreptarea ezen értesülésén kívül még azt is tudni véli, hogy ugyancsak ez a két nemzeti parasztpárti képviselő volt az, akik a liberális párti képviselőknek segítségükre voltak a kamara azon utolsó ülésén, amikor sebtében megszavazta a kamara az Eldorado céggel kötött megállapodást.

Magyarország az optánsügyben jegyzéket intézett a Népszövetséghez

Vagy vegyesbiróság két kinevezendő pótbíróval, vagy az állandó nemzetközi bíróság

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyar kormány a Népszövetség elnökéhez jegyzéket intézett, melyben arra hivatkozik, hogy az optánsperben a közvetlen eszmecserék Magyarország és Románia között megakadtak és hogy Románia bírójának a vegyesbiróságból történt visszahívását politikai jogi és pénzügyi szempontokkal indokolta meg. Erre való tekintettel a magyar kormány a Népszövetség tanácsát a következőkben keresi meg a trianoni szerződés 239 és a népszövetségi okmány 13. és 14. cikke alapján:

A tanács nevezzen ki két pótbíró a vegyesdöntőbiróságba.

Ha Románia tovább is szembehelyezkedik a 239. szakasz alkalmazásának azzal, hogy a magyar-román vegyesbiróság tullepte a hatáskörét, akkor szólítsa fel a tanács Romániát, hogy Magyarországgal egyetemben vesse alá magát e kérdésben az állandó döntőbiróság döntésének. Ha Románia ezt a felhívást is elutasítja, akkor a tanács alkalmazza a 13. cikelyt arra a 22 ítéletre vonatkozólag is, melyeket a vegyes döntőbiróság már meghozott, de amelyeket nem hajtottak végre. Továbbá a tanács küldjön ki népszövetségi pénzügyi bizottságot ama pénzügyi indokok megvizsgálására, melyekkel Románia a vegyesbiróság

ítéletével szemben való vonakodását megindokolta.

Ha a tanács véleménye az volna, hogy hatásköri túllépés vagy más okok miatt nem érzi magát kötelezve a 239. szakaszt alkalmazni, akkor a népszövetségi paktum 14. cikkelye alapján terjessze a kérdést jóváhagyás végett az állandó nemzetközi bíróság elé.

Egyidejűleg kéri a magyar kormány a tanácsot, hogy tűzze az ügyet a legközelebbi ülés napirendjére és tárgyalja minél hamarabb.

Genfből jelentik: Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a magyar kormány kívánni fogja, hogy a Népszövetség újra foglalkozzék az optánsperrel, az hírlik, hogy Magyarország az ügy békés tárgyalása és elintézése iránt való jóakarátának bizonyosságul azt javasolja, hogy

a Népszövetség pénzügyi bizottsága is foglalkozzék az optánsok kártalanításának pénzügyi részével.

Valkó külügyminiszter Perényi tanácsossal már Genfben érkeztek a népszövetségi konferenciára, melynek főtárgya a lengyel-litván kérdés.

Adesgo

45 és 48 védjegyű

a legjobb és a legtartósabban mosható

Tisztaselyem harisnya

Balán itt, Balán ott, Balán mindenütt

— Így, most hajts szépen térdet és ordíts ahogy a torkodon kifér: — Kegyelem Balan ur, kegyelem, ne vágja le a fejemet!

Öcsike rémülten bukik térdre s próbálja eljátszani ami az áldozat szerepét úgy, hogy a rendező nagyobb testvér, (aki ezuttal Balant személyesíti) előírta neki.

Az anyák összedugott fejével trécselnek, mialatt csemetéik „balánosdit” játszanak. De amikor égtelen ordítózásba törnek az apróságok, mindegyik rémülten kapja fel az övét: — Mi bajod kincsem? Ki bántott gyönyörűm?

És a főbűnös, a tíz éves fiucska, bátran áll fel, kezében suhogó pálca.

— Nem kell úgy megijedni, — nőket nem bántok, nyugtatja meg fölényesen a kedélyeket, — balánosdit játszottunk, ők voltak az áldozatok s én egy kicsit, nyik-nyak összeszurkáltam őket a késemmel.

És meglöbögte palcáját.

És, hogy a költői igazságszolgáltatás se maradjon el, a műkedvelő Balán — palánta, saját vitézi balán — palcájával veretett meg, az anyai kezek által.

Dühödten menekült a Postarét bokrai köze.

— Nem érdemes Balánnak lenni, — sóhajtott.

★

— Megcsipték Balant, megcsipték Balant, — rohan be az üzletbe a borbélyinas.

Órült izgalom, kavargás, végül egy vendég magyarázatot ad.

— Igen, a szunyogok!

— Nem is igaz, — sértődik meg az inas, — Balánt komolyan megcsipték, nem a szunyogok, hanem — a bolhák. — És szélesen vigyorog.

★

— Képzeld, — ront egy hízogó ur az ismerősének. — Az este ülök a Gewerbevereinban, nyugodtan vacsorázom, egyszer csak belép a Balan.

— És... és... izgul az ismerős.

...És képzeld, a Balán minden asztalt, minden embert sorra járt, az emberek pénzt adtak neki és ő nyugodtan visszament a helyére.

— ???

A lihegő ur már a távolból kiabálja viszsza:

— A zenekarhoz. — Maga nem adna pénzt Balán Jánosnak a cigányprimásnak, ha tányéroz?

És a távolból lihegve nevet a Balán-viccen.

Tömegesen termelődik ki a Balán-humor.

★

— Borzasztó, az előbb láttam Balánt a Koronában!

— És nem fogták el?

— Nem lehetett!

— ???

— A fényképe van kiragasztva az ablakon,

★

Ha egy férfi siet az utcán, vagy ha kétszer hátra néz és háromszor oldalt, vagy ha ül a sétatérén és az újságot egy tized milliméter-

rel feljebb tartja az orránál, az utca közönsége rögtön mint Balán-gyanusra esküszik.

★

A sétatérén egy ur gyümölcsrel kínál egy hölgyikét.

— Abból a kosárból való, amelyikből Balán megkínált egy hölgyet.

— Jesszusom (tiz másodperces sikítás.)

— Tudniillik Balán János, a hosszú-utcai gyümölcsáros.

★

Tehát városunkban a Balán-korszakban, két Balán is él, akiket épp úgy hívnak, mint „a Balánt” t. i. Jánosnak.

A Gewerbeverein kertjében álmos, dél-

Az interparlamentáris konferencia táviratilag üdvözölte a Kellog-paktum aláíróit

Berzeviczy írásban válaszol Djuvara támadására

Berlin. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az interparlamentáris konferencián Berzeviczy Albert engedélyt kért az elnökségtől, hogy válaszolhasson Djuvara támadására. Az elnökség aggályát fejezte ki e kívánsággal szemben, mire Berzeviczy elállt szándékától és elhatározta, hogy észrevételeit az ülés után kiadandó összefoglaló bullentinben fogja közzélni.

A konferencián kedden délelőtt a kisebbségi kérdés ismét szóba kerül. Ez alkalommal Szüllő Géza, valamint több más csehszlovákiai kisebbségi képviselő felszólal.

Az Ausztriában élő besszarábiai emigránsok jegyzéket intéztek az interparlamentáris unióhoz, melyben vázolják a besszarábiai állapotokat.

Kérik az interparlamentáris uniót, küldjön ki bizottságot a besszarábiai helyzet tanulmányozására.

Az interparlamentáris unió hétfői ülésén egyébként jelentékeny tanácskozások folytak, főképp a kivándorlásról. Este a porosz kormány az interparlamentáris unió tiszteletére az operában diszlocadást rendezett, melyen a diplomáciai karral egyetemben minden delegátus megjelent. A konferencia megleghangú táviratban üdvözölte a Kellog-paktum aláíróit.

Prágában tárgyalják az esztergomi főegyházmegye felosztásának kérdését

Szlovenszko déli részén lakó négyszázezer katolikus magyarság részére püspökség felállítását követelik

Prága. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes, hogy Prágában már június tizenharmadika óta többször folytak értekezletek az esztergomi főegyházmegye felosztása ügyében. Az értekezleteken Serédy hercegprímás is képviseltette magát Drahos kanonokkal.

Ezekről a tárgyalásokról szerzett értesülések szerint a magyar javaslat a hívek szátsának arányában kívánja elosztani Magyarországot és Csehszlovákia között a vagyonkomplexumot.

Az esztergomi főegyházmegye a háború után két részre szakadt s területének nagyobb része Csehszlovákiának jutott.

A magyar javaslat elfogadása esetén a vagyon nagyobbik fele Magyarországot illetné, mert bár a főegyházmegye kisebbik része jutott Magyarországnak, de a hívek száma felülmúlja a nagyszombati apostoli adminisztratúra híveinek számát.

A magyar javaslat arra a csehszlovák törvényre hivatkozik, amely kimondja, hogy a főegyházmegye vagyonát eredeti rendeltetésétől elvonni tilos.

Az értekezlet a főegyházmegye vagyonának elosztásával egyidejűleg a szlovenszko katolikuság kérdésével foglalkozott. A cseh hivatalos álláspont ebben a kérdésben az, hogy a nyitrai, roznányi és a besztercebányai egyházmegyék között kell elosztani a területet, míg a pápság Nagyszombat székhellyel az egész területnek új érsekséget szeretne. Egy másik javaslat, amelyet a nagyszombati apostoli adminisztratura terjesztett be, azt kívánja, hogy az egyházmegyéket nyelvi szempontok szerint válasszák szét, s így a Szlovenszko déli részén lakó négyszázezer katolikus magyarból álló területnek Komárom vagy Érsekújvár székhellyel különálló magyar püspökséget adjanak. Ezt az álláspontot feliratban közölték a Vatikánnal.

Egy titokzatos szatmári ur adatokat gyűjt Reinitz ártatlanságának bebizonyításához

Mit mond a Reinitz-ügy koronatanuja?

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Reinitz-ügy legutóliára akkor kellett nagy feltűnést, amikor híre járt, hogy a nagyenyedi fegyházban egy fogolytársát rá akarta venni, vállalnia magára a Gross és Rozmarin-gyilkosságok, hogy ilyen módon ő ujrafelvételi kérhessen. Megtalálták a tervrajzot, melyek segítségével Reinitz fogolytársával megkísérelték a gyilkosság körülményeit, az az életfogytiglani fegyházra ítélt egyszerű parasztember, akit Reinitz szinte szuggesztív alattvalóként, mindent bevallott.

Dacára annak, hogy Reinitzt jogerősen ítélték életfogytiglani fegyházra, mégis sokan vannak, akik még ma is hisznek abban, hogy ez a titokzatos ember ártatlan. A Reinitz-ártatlanságát azt hangoztatják, hogy dacára a sok törvényszéki tárgyalásnak, az ítéleteknek és a kivált terhelő tanúk seregének — nem sikerült Reinitz ellen kétségtelen és döntő bizonyítékot produkálni.

Bukarestben él Reinitz koronatanuja.

Csak nagyon kevesen tudják, hogy Reinitz koronatanuja, akinek elsősorban köszönheti a szatmári gyilkos, hogy ma a fegyházban ül, — Bukarestben él. Niszel Károly volt az, aki az összes törvényszéki tárgyalásokon Reinitz büntetése mellett vallott. Niszel Károly családjában a Reinitz tárgyalások után Bukarestbe költözött, és eleinte szappanügynökséggel foglalkozott, majd később a szatmári ügyek védelmező gyorsfényképészetre tért át. A Cizmigiu kertben állítja fel minden délután a fényképező gépe, és a bukaresti városligetben sétáló cselédlányok és szabadságos bakák Niszel Károly kuncsaftjai. Bukarestben mindenki ismeri Niszel Károlyt. Ha egy erdélyi magyar érkezik fel Bukarestbe, itt léte első napjaiban már elmesélik neki, hogy a híres Reinitz koronatanuja itt él és nagyon jellemző — nem az erdélyiekre, hanem magára Reinitzre, — hogy még máig olyan varázsereje van a nevének, hogy kivétel nélkül minden újonnan érkező erdélyi siet, hogy megismerkedjen Niszel Károlyval, aki szembe mert szállni Reinitzzel.

És Niszel Károly az oka annak, hogy míg a szatmári gyilkos már régen megnyugodtak a szatmári gyilkos és a Reinitz név csak akkor kelt fel a szatmári gyilkosok között, ha a 'apok újra írják róla, addig Bukarestben, állandó beszédtemája az ideérkező magyaroknak a szatmári feketeszakállas gyilkos, a titokzatos Reinitz. Az egyik ur egy egész délután kerülgette Niszel Károlyt, és hosszabban beszélhetett vele, egy másik híres ember meg kiment Niszel Károly lakására, hogy a feleségével beszélhessen. A Dudas-negyedben lakik Niszel, Bukarest legszomorúbb városrészében a „Kőkereszt” mellett. És az erdélyiek keresztülvergődnek a Kőkereszt-negyed szennyes utcáin, hogy szemtől szembe találhassanak Reinitz egykori társával, aki börtömből juttatta a szatmári gyilkost.

Mit mond Niszel?

És délben valamelyik magyar vendéglőben a vállalkozó szellemű emberek elmesélik a tapasztalataikat. Az egyik, aki Niszel Károlyval beszélgetett, elmondja, hogy Niszel még általában nem tartja lezártnak a Reinitz-ügy aktáit.

— Ne gondolják, hogy Reinitz belenyugodott abba, hogy egy életre be legyen zárva. Reinitz ki fog onnan kerülni, mondja Niszel Károly és szinte ijedten néz körül, mintha attól félné, hogy valahonnan hirtelen megterem Reinitz lengő fekete szakállával.

Niszel Károly szinte babonás félelemmel gondol arra, hogy Reinitz valaha

kiszabadul a börtönből, s attól fél, hogy bosszút fog állani rajta.

De Niszel Károly óvatos, csak akkor mond bizalmas részleteket a Reinitzzel való viszonyáról, ha régebbi ismerősökkel kerül össze és ilyenkor elboruló szemmel vallja be, hogy már nagyon bánja, hogy ellene vallott, mert hiszen Reinitz előbb-utóbb ki fog szabadulni, és akkor jaj lesz annak, akire haragszik.

Niszelnek ezek a titokzatos kijelentései sorra járnak a Bukarestbe került erdélyiek kö-

A székelyek külön ünnepelték Keresztes Lajost Budapesten

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Népies Irodalmi Társaság és a Székely Torna Klub a Bethlen István gróf internátusban jól sikerült társas vacsorát rendezett Keresztes Lajos olimpiai világbajnok tiszteletére. A vacsorán megjelent Jancsó Benedek egyetemi tanár, Papp Antal h. államtitkár és sokan mások. Az üneplésből kijutott Papp Lászlónak is, aki a cseh bírák igazságtalan ítékezése miatt nem lehetett első az olimpiászon. Ünnepelték Ambrus Antal dr.-t, a MAC sokszoros birkózóbajnokát is, aki gondnoka az internátusnak.

Az első felköszöntőt Sebess Dénes nyugalmazott államtitkár mondta. Arról szólott, hogy

az ős székely erőt nem lehet letörni.

Ez az erő domborodott ki Amszterdamban is. Keresztes Lajos

a székelyek életrevalóságát, erejét, leleményességét demonstrálta a nagy világversenyben.

Ezután Köllő Ignác dr. nyugalmazott alispán beszélt. Papp Lászlót, az Alföld fiát üdvözölte, Szeremley Ákos dr. volt tanfelügyelő

A világ legtragikusabb nászutazása egy óceánjáró fedélzetén

A férj, egy argentiniai milliárdosfiu, halálraacsokolta feleségét

Rio de Janeiro. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A „Patria” óceánjáró luxushajó első osztályú utasfülkéjében, mikor a hajó Le Havreből utban volt Rio de Janeiroba, olyan megrázó szerelmi tragédia játszódott le, amelynek nehezen lehet párját találni a szerelmi drámák egyébként dúsváltozatu repertoárjában.

Don Pedro Alajuec, egy mérhetetlen pacyonu amerikai iparbáro fia európai körutazásán megismerkedett egy ritka szépségű svéd leánnyal,

akit szülei ellenzése dacára nőül akart venni. Rimánkodó, könyörgő, fenyegető sürgönyök mentek a szülők címére

és a fiu olyan magávalragadó hévvel ecsetelte a leány szépségét és érényét, hogy a szülők végül is beleegyezésüket adták.

Don Pedro oltár elé vezette a világosszöke hajó svéd csodát, akivel nászutra indult és miután bekalandozták Európa legszebb vidékeit, Le Havreből

a Patria gőzös egyik elsőosztályú apartmanjában indultak haza Argentínába.

A hajón a festői szépségű nő és a tüzes szemű daliás spanyol fiu nagy feltűnést keltettek és

az előkelő gőzös utasai valóságos versengtek a gyönyörű fiatal pár kegyeiért.

A Patria már harmadnapja szelte a tenger hullámain. A luxuszöke pazar fényűzéssel berendezett szalonjaiban vig élet folyt, amelynek koronázatlan királya és királynője a fia-

zött. Niszel sokat tud, mondják — és ha Niszel akarná, akkor talán Reinitz sorsában is fordulat állhat be. De Niszel fél és ha megtehetné, ő maga menne el a nagyenyedi fegyház kapujához, nehogy valahogy idő előtt sikerüljön Reinitznek onnan kiszabadulni.

A napokban ez a szatmári ur járt itt, aki felkeresett mindenkit, aki ezzel a furcsa háza árral az utóbbi időben beszélgetett, összegyűjtötte a különböző Niszel-féle nyilatkozatokat, egy egész kis füzetbe való gyűjtéménnyel utazott haza.

Ha ezek a nyilatkozatok antikusak, mondta az ismerőseinek, — akkor szó lehet arról, hogy Reinitz ujrafelvételt kérhessen perében.

Keresztes Lajos jelenlévő édesanyjára emelte poharát. Ezután Márton Ferenc festőművész, majd Papp Antal h. államtitkár szólalt fel. A következő felszólaló, Ambrus Pál dr. Keresztes Lajos élettörténetét ismertette. Elmondotta, milyen küzdelmek után jutott el Keresztes az olimpiai világbajnoksáig. Édesapja korán elhunyt, neki kellett eltartani édesanyját és testvéreit.

1918-ban a sorozáson „alkalmatlannak” minősítették a tizennyolc éves Keresztes Lajost.

Ez anyira bántotta, hogy hozzáfogott a legintenzívebb sportoláshoz. Rövid idő alatt az első közé emelkedett. Először Magyarországi bajnoka, majd európai bajnok lett,

a párisi olimpiászon második helyen végzett, most pedig az első helyet verekedte ki magának

János Áron dr. ügyvéd és Barabás Endre tankerületi főigazgató beszédei után a vacsora résztvevői lelkesen ünnepelték Sebess Dénest, aki nagy támogatója a székely ifjúságnak.

tal nászutas pár volt. A tengeri utazás harmadik napjának éjszakáján

Don Pedro halálos kétségbeeséssel verte fel a hajóorvost.

Segítségét kérte és magával cipelte fiatal feleségéhez, aki viaszszárga arccal, ajka sarkaiiban gyöngyöző vércseppekkel hevert az ágyon. A különös látvány magyarázata is különös volt:

A temperamentumos fiatal férj csókjaival borította el fiatal feleségét és ölelése olyan heves volt, hogy az asszony hirtelen összezsugorlott és az ágyra hanyatlott.

Az orvos a szerencsétlen fiatalemberrel kiméletesen közölte a diagnózist.

A fiatal asszonynak nyakcsigolyája tört el s nincs orvosi tudomány és emberi erő, amely megmenhethetné az életét. Az asszony kiszorult és férje, aki magát okolta felesége tragikus haláláért, órákon át mint az örült járkált a hajó fedélzetén.

Ugy tünt, hogy nincs is eszméleténél, érthetetlen szavakat mormolt és imádkozott. Azután, midőn utastársai már látták, hogy valamennyire lecsillapodott,

a hajókorláthoz lépett és átvetette magát.

Segítségére siettek, de a matrózok minden igyekevése ellenére,

a hajó körül ólálkodó cápák szétépték és felfalták a szerencsétlen sorsú milliomos fiút,

akinek nászutja talán a világ legtragikusabb nászutazása volt.

ASTRA **APOLLO**
MOZGO

Keddén, szerdán csütörtökön LEHÁR FERENC híres operettje után készült film

ÉVA

Lesz vetítve. Főszerepben HARRY HALM DINA GRALLA

Péntektől HARRY LIEDTKE monumentális filmje

„Hercegisasszony”

fut éneklésérettel

A Sfatul Negustorese erdélyi szervei memorandumban kéri az uzoratorvény eltörlését

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Sfatul Negustorese kolozsvári, nagyvárad, temesvári, aradi, szatmári, brassói, resicai és petrozsényi szervezetei a bukaresti Sfatul Negustorese útján határozati javaslatot terjesztettek a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben

tiltakoznak az uzoratorvény ellen.

Hir szerint a memorandumot már a legközelebbi minisztertanács tárgyalja. A határozati javaslat azzal indokolja a kereskedők követelését, hogy a nehéz viszonyok között nem tudnak megélni és a helytelenül alkalmazott uzoratorvény megöli a kereskedők egzisztenciáját.

Nagyváradra kísérték egy máramarosszigeti pénzhamisító bandát

Hamis cseh ötkoronásokat gyártottak

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap reggel Máramarosszigetről három foglyot kísérték be a nagyvárad-i államügyészség fogházába. A három megvasalt rab közül kettő falusi parasztember: Maricek Jura és Hicuk Nikolai, a harmadik egy ismert máramarosszigeti kereskedő: Rosenthal Sélíg.

A két parasztot a máramarosszigeti rendőrség a csehszlovák hatóságok megkeresésére tartóztatták le. A csehek ugyanis észrevették, hogy különösen a román határ közelében rengeteg hamis ötkoronás kerül forgalomba. A hamis „ezüst” pénzeket a nagyszőlősi és munkácsi rendőrségek adatai szerint Romániából csempészték cseh területre. A hamisítók rendkívül ügyesen dolgoztak, azonban végzetüket még sem kerültk el. A két román parasztember gyakori átrándulásai folytán magukra vonták a figyelmet, de még tettenérés előtt sikerült a határon visszamene-
külniük.

A csehszlovák rendőrség megkeresése alapján Máramarosszigeten lefűltek Mari-

cek Jurát és Hicuk Nikolájt. A két parasztember lakásán valóban megtalálták azokat a pénzhamisító eszközöket, amelyek a cseh ötkoronások előállítására szolgáltak. Maricek és Hicuk nem akarták fölfedni bűntársaikat, holott nyilvánvaló, hogy egész szervezett pénzhamisító banda rendszeres működéséről van szó.

A nyomozás további adatai nyomán került aztán gyanúba Rosenfeld Sélíg, akit szintén tartóztattak. Rosenfeld Sélíg egy a nyomozó hatóságok, mint a nagyvárad-i vizsgálóbíró előtt tagadja, a terhére rótt bűncselekményt. Érdekes, hogy társai sem vallanak rá.

Rosenfeld Sélíg letartóztatása Máramarosszigeten nagy feltűnést keltett, mert nem tartják valószínűnek, hogy ő lett volna az, aki magára vállalta a pénzhamisítás finnszörizését. A vád ugyanis az ellene, hogy ő vásárolta a pénzhamisító gépezeteket és azok az emberek, akik a cseh ötkoronások értékesítésével voltak megbízva, szintén az ő alkalmazottai voltak.

Szerb katonatisztek felgyújtották a horvát parasztpárt palotáját

Az új merénylet végleg elkészerítette a horvátokat — Elpusztultak a Radics-relikviák — Tanácstalan a kormány

Zágráb. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A horvát nép elkészeredését a szerbek ellen újabb merénylet kavarta fel. Hétfőre virradó éjjel Zágrábban kigyulladt a parasztpárt palotája, az úgynevezett parasztháza, ahol az összes Radicsra vonatkozó emlékeket őrizték. A tűz pontosan az első emeleten keletkezett, ahol Radics megőrzésre szánt gyászdrapériáit és egyéb emlékeit őrizték. Martalékul esett Radics életnagyságu képe, a tövis koszoru, a revolvergolyóval, amit a temetésen a kóporsója után vittek és elpusztultak az összes emléktárgyak, amelyekre a horvátok áhitatos tisztelettel tekintettek.

Merénylet okozta a tüzet

Zágráb elkészeredése határtalan méreteket öltött a szerencsétlenség hírére, mert az első pillanattól kezdve mindenkinek az volt a meggyőződése, hogy

a parasztháza merénylet gyújtották fel.

Ez a gyanu valósnak is bizonyult, mert szemtanúk jelentkeztek, akik látták, hogy a tűz kitörése előtt katonaruhás ember hagyta el sietve a palotát és autón elszáguldott.

A tüzvészhez hamarosan egész Zágráb kigyülekezett és a tömeg hangulata percről-perc-re hevesebb lett. Elkészeredett kifakadások hangzottak el Belgrád ellen, amit hamarosan heves tüntetés követett. Az égő palotát katonaság vette körül, mert az elkészeredés több olyan fanatikust termelt ki, akik a lángok közé akarták magukat vetni.

A tüzet csak a reggeli órákban sikerült lokalizálni. A vizsgálatot maguk a horvát vezető emberek vezették be, mert tartani lehetett attól, hogy az esetleges nyomravezető jelenségeket eltüntetik.

Mit állapított meg a vizsgálat?

A tűz az első emelet két termét és a padlás egy részét hamvasztotta el. A kár anyagiakban is nagy, mert a palota maga régiségben műemlék is volt. Eredetileg Szálvátor királyi herceg tulajdona volt, akitől Pripics Milán vette meg és adta bérbe a horvát parasztpártnak.

A bevezetett vizsgálat felfedezte, hogy a padláson a gerendákat olajjal öntözték le a merénylet. Ugyanakkor csóvát vetettek el az első emeleten is, hogy a Radics relikviák föltétlen bizonyossággal elpusztuljanak. A gyújtogatás tényét bizonyítja az is, hogy egyszerre két helyen csaptak fel a lángok.

Estig újabb szemtanúk jelentkeztek, akik látták és pontos személyleírását adták azoknak a katonatiszti ruhás embereknek, akik a tűz kitörése előtt autón hagyták el a palotát. Már semmi kétség sem fér hozzá, hogy a palotát szerb katonatisztek gyújtották fel.

A szerb kormány tanácstalan.

Belgrád. Vasárnap összeült a minisztertanács és behatóan foglalkozott a horvát koalíció agitációjának leküzdésére alkalmas magatartásról. Korosecnek eleinte az volt a terve, hogy feloszlatja a koalíciót és statáriumot vezet be. A nagyhangú kijelentések azonban még a szerb pártokban is olyan hatást váltottak ki, hogy a kormány teljesen tanácstalan helyzetbe jutott. Most már csak az ügyességgel fenyegetőzik Korosec.

Az erőszakoskodások rendszere nem áll be, mert nem lehetett megijeszteni a horvátokat. A hadtestparancsnokságoktól állandóan panaszok érkeznek Belgrádba, hogy a közönség megtámadja a katonaságot, sőt nagyobb katonai alakulatokat is és elverik őket. A katonaság nem használhat fegyvert, mert ezzel végleg elmérgesítené a helyzetet és esetleg véres forradalomra kergetné a népet.

Politikai körökben az a vélemény, hogy a kormány már nem ura a helyzetnek és hamarosan le kell vonnia a következményeket.

HOZZÁSZÓLÁS

Az aradi választás

Kisebbségi életünk kínosan nyugalmatlan felszínét utolsó időben három kérdés kavarta fel: a bankuzsora, az aradi választás és az elmagyarosodott svábok kérdése. Mindhárom kérdésben élénk cirkváltság folyt. Egyelőre csak az aradi választás kérdéséhez kívánok hozzászólni.

Mikor a nagy Bismarkot egyszer kérdővonták amiatt, hogy meggyőződését változtatta, azzal mentegetőzött, hogy csak az ököket következtet. A nagy államférfi nem is sejtette, hogy e mondatát mennyire profanizálják majd azok a közéleti kameleonok, akik az időjárás szerint változtatják szintüket. Véges elménknél fogva gyakran kerülhetünk abba a helyzetbe, hogy meggyőződésünket — a terminológiát használva — revideálnunk kell. Előfordulhat az az eset, hogy közéleti fellépésünk és meggyőződésünk akár a viszonyok változásánál fogva, akár pedig érettebb megfontolás következtében változást szenved. Búgaság volna ilyen esetben tisztán a következetesség kedvéért makacsul ragaszkodni előbbi meggyőződésünkhöz, akkor is, ha annak tarthatatlanságát felismertük. Méltán nevezte ezt Bismark ökörkövetkezetességgnek.

Elesen megkülönböztetendő ettől az az eset, midőn valaki hiúságból, túltengő ambícióból, vagy pláne anyagi érdekből válik hűtlenné régi elveihez és álláspontjához. Mind az elváltoztatásnak két próbaköve van. Elfogadható és megnyugtató indoklás az, hogy az illető ezen elváltoztatás mellett előnyösebb helyzetbe került-e egyénileg, vagy sem? A mesebeli farkastól kezdve napjainkig megindokolni mindent lehetett, elfogadhatón azonban csak a tiszta meggyőződés képes indokolni.

Ezek után vizsgáljuk meg a nagy port felvert aradi esetet.

Az Országos Magyar Pártban már egy óra óta azon felfogás alakult ki, hogy minden megmozdulásnak a pártoktól függetlenül kell történnie. Ennek indokait mindenki ismeri.

Felvetjük most a kérdést: Megváltozott-e azóta a Magyar Párt országos álláspontja, avagy a liberális párt országos politikájában — különösen a magyar kisebbség irányában — történt-e lényeges változás?

Nem!

Ha pedig ez így van, — aminthogy a kétséget nem szenved, — akkor mi indította az aradi tagozatot arra, hogy a városi tanács megválasztása tekintetében a liberális párttal szerződjen? Lokális érdekek? Hát másutt nincsenek lokális érdekek? Avagy lokális érdekekért szabad egyetemes érdekeket feláldozni?

Ezeket a kérdéseket nem a reformista csoportok intézzük, mert nekik, akik elejétől fogva ezt az álláspontot foglalták el, még csak szemrehányást sem tehetünk ezért. De igenis, felelnie kell erre és ezért az ottani Magyar Pártnak, már csak azért is, hogy az ne szolgáljon precedensül arra, hogy egy tagozati egység megővésének ürügye alatt az országos egységet lehessen felbontani.

Sufyosodik az eset azzal, hogy a Magyar Párt aradi tagozatának elnöke a fizetéssel járó állandó választmányi tagságra tart igényt, tehát előnyösebb helyzetbe kerül ezen elváltoztatással.

Dr. Leitner Mihály.

— Tolsztoj centennárium. Moszkvából jelentik: A Tolsztoj centennáriumra nagyban készülnek az egész országban. Negyven Tolsztoj portrét fogják kiállítani, híres orosz mesterek munkáját. „Tolsztoj és a cári Oroszország” címet fogja viselni egy teremtés, amelyben a nagy író levelezését mutatják be, amelyet az uralkodókkal folytatott, s azokat a rendeltetési aktákat, amelyek a számvetéséről szólnak. Sok más egyéb okmány is lesz a kiállításon. Egy másik teremben ezer Tolsztoj-regény fog sorakozni egymás mellett, amelynek érdekessége, hogy nem orosz, hanem harminckét idegen nyelven jelentek meg.

Szépség — fiatalság titka

az archív helyes ápolása. Ez pedig csak kizárólagosan a világhírű „Mária Szeplő krém”-mel érhető el. Száraz és zsíros bőrre 35 lej Puder 20 és 35, szappan 18 lej. Postán is megrendelhető! 150 lejnél portómentes szétküldés. Mimenűt kapható. Főlerakat: Császár-gyógyszertár, Tg. Mureș.

Tegnap délután három óra ötven perckor aláírták a Kellog-paktumot

Világtörténelmi esemény zajlott-e le Párisban, vagy megismétlődött Wilson esete?
— Az angol sajtó hűvösen és éles kritikával ír a paktumról és nyugtalankodik a jobboldali francia sajtó is

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Diplomáciai fényvel s lehetőleg megragadó külöségek között tegnap délután megkezdődött az az aktus, amely hivatva lesz új fejezetet nyitni a világ történelmében.

A Kellog-paktumot ünnepélyesen aláírták.

A történelmi esemény a francia külügyminisztérium órátermében játszódott le a már előre megállapított formázások között. A rendőrség gondosan vigyázott, hogy a programot semmi közbejött kellemetlen incidens ne zavarja meg. A külügyminisztérium épületét és egész környékét erős rendőrkülönítmények szállották meg. Az óvatosság nem is volt céltalan, mert az épület elé pontosan a paktum aláírásának idejére tüntető kommunisták munkásság vonult fel. A tüntetést a Humanité rendezte. Röpcédulákat is kezdtek osztogatni a paktum ellen, de a rendőrség helyén volt és hamarosan leszerelte a tüntetést.

A tüntetők szétzavarása után a városkiosszus felvette az ünnepi derűtség képét. Az utcákat lelkes tömegek árasztották el, diszruhás csendőrcsapatok vonultak mindenfelé és a házakat ellepték a lobogók.

Felrepült a német lobogó.

Négy óra után nemsokára a külügyminisztérium ormára is felszökött a német lobogó s jelentette, hogy a paktumot aláírták. A Párisban olyan régen nem látott, de annyira gyűlölt német zászló hatalmas riadalmat váltott ki az összegyűlt tömegből. A francia könyven lelkesedő és romantikus nép még mindig a német lobogóban a béke szimbólumát látta s ez elég volt arra, hogy a paktum jelentőségét méltányolja.

Az aláírás körüli ceremónia nem tartott sokáig. Egyedül Briand beszélt, de ő se sokáig. Kiemelte, hogy Franciaország nagy megtiszteltetésnek veszi azt a tényt, hogy a világtörténelmi okmányt határai között írják alá. Hangsúlyozta, hogy Franciaország mindig az első sorban küzdött a békéért, tehát veheti elismerésnek is az ottani összejövetelt. Befejezésül

kiemelte Stresemann látogatásának jelentőségét, mert — ugymond — az utolsó félszázadban egyetlen egy német külügyminiszter sem járt Párisban, illetve Franciaország területén.

Az aláírás pontosan három óra ötven perckor vette kezdetét és néhány perc alatt lezajlott. Jelen voltak a francia kormány tagjai, a diplomáciai testület és számos meghívott képviselő.

Magyarország és a Kellog-paktum.

Voltaire Evans Edge amerikai szenátor aki a Kellog-paktum ügyében érkezett Párisba, a paktum jelentőségéről nyilatkozatot adott a magyar sajtó párisi képviselőinek.

— Negyvennyolc órával a paktum aláírása után, — mondotta a szenátor, — csatlakozásra szólítanak fel minden államot, amelyekkel csak az Unió diplomáciai összeköttetésben áll, tehát Magyarországot is. A csatlakozás Magyarországnak fontos lehetőségek kapuját nyitja meg. Amint Magyarország a Kellog-paktumhoz csatlakozott, új reláció áll elő, a mely a ratifikációs tárgyalások során alkalmat adhat a magyar kérdés komoly formában való felvetésére.

A párisi lapok szerint a Briand és Stresemann között lefolyt tegnapi tanácskozásnak is voltak ilyen természetű célzatai. Stresemann közölte Brianddal, hogy a genfi tanácskozásokon a német delegáció szóvá teszi mindazon fontos problémákat, amelyek a német birodalomnak a locarnói szerződéshez való csatlakozása ellenére máig sincsenek megoldva, de amelyek Németországra égetően fontosak.

Az angol sajtó nem becsüli túl a paktumot.

London. Érdekes jelenség, hogy az angol sajtó egyöntetűen nagyon hűvösen ír a paktum jelentőségéről, s nem mulasztja el az éles kritikát sem. Az Observer vezércikke szerint

mindössze tizenöt állam elvi kijelentéséről van szó, ami még nem jelenti a háború rémének végleges száműzését.

Nincs bíróság és nincsenek jogszabályok, amelyek a nemzetközi vitákat elintézhették. Kétségesse teszi a paktum erejét különösen az önvédelemről szóló fenntartás, amelynek a határai szinte megvonhatatlanok.

A nemzetek közötti ellentétek egyik legbővebb forrása, a nemzeti ambíció még nem halt ki, az önvédelem szabaddá tétele ebben az irányban fogja károsan kiélni magát.

A Sunday Times azt a gyanút fejezi ki, hogy a Kellog-ügy is hozzátartozik ahhoz az amerikai stilushoz, amelynek emlékezetes megnyilvánulása a wilsoni idealizmus volt.

Ilyen irányú lelkesedéssel egyszer már becsapott Amerika, vajjon újra lépne menjünk-e egy elnökválasztási kampány céljaira?

A Times megállapítja, hogy a paktum megfogalmazása nagyon tág, bizonytalan és homályos. Inkább lélektani, mint jogi jelentőséggel bír.

A jobboldali francia sajtó is nyugtalankodik.

Az Echo de Paris szerint az egész aláírási játék nem egyéb, mint udvariassági aktus Amerikával szemben.

Stresemann írta alá elsőnek a paktumot.

Páris. Legutolsó jelentések szerint a Kellog-paktumot legelőször Stresemann írta

A hatóságok feltevése szerint Balán sebe elüszkösödött s ezért a bandita elfogatása már csak rövid idő kérdése lehet

Fogarasban volt Balán

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Balán-ügy, bármilyen tragikus legyen is máskülönben, szinte kezd már humorba fulladni. Kezdődik ez a véres komikum azon, hogy naponta százan is, a szélrózsa minden irányában felismerik a rettegett banditát, de senki sem tartóztatja le. Tegnap például egyidőben tünt fel Fogarasban, Jasiban és Konstancában, sőt az utóbbi városban a helyi lapok rendkívüli kiadásban tudatták a kiváló vendég megérkezését. Ettől eltekintve, különösen az

erdélyi fürdőhelyek rémüldöznek a banditától, aki valóságos egyiptomi csapást hozott a fürdőtulajdonosokra.

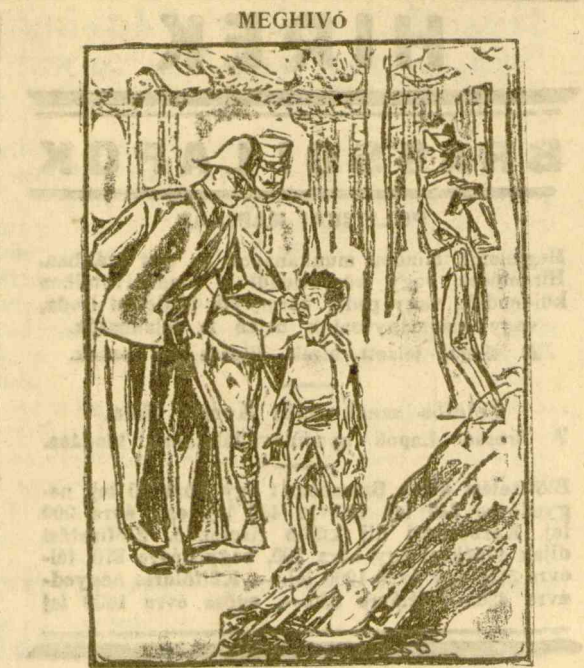
De még különösebb az, hogy a csendőrség mely Tatarescu szerint egy egészen kiváló, tökéletesen megszervezett testület, mely valóban kifogástalanul működik minden választásnál és akkor, ha valamilyen „állambiztonsági” manővert kell végrehajtani, mely felsőbbrendű szerveknek bizonyult a Zsilvölgy fekete országának nyomorult bányászaival szemben most teljesen, tökéletesen, kifogástalanul tehetetlennek bizonyul egyetlen egy ravasz banditával szemben, aki nevet a hiábavaló erőfeszítéseken és nem csupán egy országrészt, hanem egy egész országot tart rémületben.

A fogarasi pánik,

A tegnapi Balán-históriákból a fogarasi látszik valamennyire komolynak. A rendőrséghez beérkezett jelentések szerint Balán a múlt hét végén a hunyadmegyei Sztrimatanyánál bukkant fel, ahol élelmiszerekkel látta el magát. Innen Fogaras felé vette útját.

A sztrimai tanya mindössze három házból áll, melynek lakói Balán, aki egy teljes napig pihent, halállal fenyegette meg, ha valamit mernének ellene tenni.

Fogaras közelében Balánt először a Sen-

Anglia és Franciaország a kishatalmakat is meginvitálják a paktum aláírásához. A háttérben Olaszország játsza a közömbösét.

alá. A jelenlevők hatalmas éljenzésben törték ki, amikor Stresemann felkelt az asztaltól, Utolsónak Benes lépett az okmány elé és írta alá a nevét.

Briand az aláírás előtti beszédében még a következő kijelentéseket is tette: A háborút a mai napon megfosztották legveszedelmesebb tulajdonságától, a törvényes látszattól.

Ma törvénytelennek bélyegzik a háborút és a háborút viselő államokat bűnösöknek jelentik ki.

Mától kezdve nem lehet a kis nemzetek függetlenségét illuzórikussá tenni. Kérem uraim, szenteljük a mai napot a nagyháború minden halottjának, mert nincs az itt képviselt nemzetek között egy sem, amely nem áldozta volna vérért a csatamezőkön. Ezért keressük azt a gondolatot, amely lehetővé teszi, hogy az erőszak helyébe a jogot léptessük.

chea-malom öre ismerte fel. Pénteken délelőtt a rablógyilkos bement Fogarasra, ahol nyugodtan sétált a város középpontjában és kényeret, valamint ujságokat vásárolt.

Szombatra virradó éjszaka Tomita rendőrkormányzó egy Hurez-i házaspár értesítette, hogy a Mária királynő park közelében összelátalkoztak Balánnal, aki karabéllyal és két revolverrel van felszerelve. A bandita megállította őket és gyufát kért tőlük, majd rájuk parancsolt, hogy siessenek tovább és ne szóljanak senkinek semmit. Később egy Ludu nevű gazda is jelentkezett, aki szintén találkozott Balánnal.

A csendőrség azonnal a bandita üldözésére indult, de időközben Balánnak nyoma veszett.

A város egyébként feszült figyelemmel várta a fejleményeket. Közben egy tragikomikus incidens is lejátszódott. Szombaton este nyolc órakor ugyanis az összes villanylámpák hirtelen elaludtak.

A polgárságon, mely tömegestül lepte el a korzót és a piacot, hihetetlen pánik vett erőt,

mert mindenki azt hitte, hogy a vezetőket a bandita vágta el azért, hogy a sötétben könnyen dolgozhasson. Több lakásban elbarrikádozták a bejáratot.

A nyomozás.

Balán üldözése egyébként rendületlenül folyik tovább. Brassóban folytatták a razziazásokat, a környéken pedig a csendőrség egyre nagyobb apparátussal vonul fel.

A hatóságoknak az a feltevése, hogy Balán sebe — ismeretes, hogy a bandita jobbát a feketealmi vérengzésnél Volbert tanító átlötte — elüszkösödött s ezért a haramia már nem bujdokolhat sokáig. Sokan abban a hitben vannak, hogy a szökevény elfogatása már csak órák kérdése lehet.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók.
A *gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

Néhány szavunk van

mindazokhoz, akik megértéssel és szeretettel figyelik azt a nehéz harcot, amelyet mi folytatunk és akik méltányolni tudják azt a misztériót, amelyet a BRASSÓI LAPOK betölt. Napról-napra kézzelfogható dokumentumát szolgáltatjuk annak, hogy megvalósítottuk az országvállalatok között szinte egyedül álló anyagi és erkölcsi függetlenséget, hogy nincsenek rejtett szempontjaink, amelyek közérdekű harcainkat befolyásolhatnák.

A felerő áramló szerzetet melege az egyetlen, amely fokozza kitartásunkat, és lendületet visz abba az energiakifejtésbe, amely legelső sorban az egyetemes erdélyi magyarság érdekeit szolgálja. Ezerszer dokumentáltuk, hogy ez nálunk nem szépen hangzó frázis, amely másoknál a legtöbb esetben csak cégérül szolgál kivételes megnyilatkozások idején. Minden szavunkat és minden ténykedésünket ennek a programnak becsületesen értelmeztünk, magasabbrendű, morális értelmezése irányítja.

Nem titkoljuk, hogy mi az erdélyi magyarság érdekeit összekapcsoljuk az egyetemes emberi célok érdekében folytatott küzdelemmel is és a lokális keserűségeken túl egy távolabb horizontig is ellátunk és töldezzük azokon a gyűlölet-tílamofákon, amelyeket megátkozott kezek ültettek el kegyetlen szorgalommal.

A BRASSÓI LAPOK az erdélyi magyarság érdekeinek önfeláldozó harcosa, de lelkes híve az emberi eltesztvériesülés gyönyörű és felemelő gondolatának is.

A BRASSÓI LAPOK nem vakon marsoló katonája önző osztályérdekeknek, de felérző támogatója mindenkinek, akin véres sebet ütött a jogtalanság, akármilyen osztályhoz tartozott is.

A BRASSÓI LAPOK a becsületesen megfogalmazott és egyformán kiterjesztett szabadságjogok harcosa és gyűlöl mindenfajta elnyomást, hazugságot és csalást, bárkitől jön is az.

A mai életünk szituációja parancsoló kötelességünké teszi, hogy most legelső sorban a kulturális és anyagi életlehetőségeitől megfosztott magyar kisebbség jogaiért verkedjünk és a BRASSÓI LAPOK az, amely ebben az örök sturmiban a legelső között rohan a cél felé.

A nagy harcban mi sohasem nyújtottunk kért kezét senki felé, mi csak azokból a fillérből akartunk és akarunk élni, amelyért becsületesen meg tudunk szolgálni. Ezért van néhány szavunk mindazokhoz, akik tudják, hogy mi Szükségesség vagyunk ebben a korumpált, szervilis és letiport közéletben és akik tisztában vannak azzal is, hogy a mi elnémulásunkkal ezer és ezer panasza, ezer és ezer fájdalom nem volna el ebben az ugys feltemet és rémekkel teli nagy éjszakában.

Ugy érezzük, jogunk van kérni, hogy fizesse elő a BRASSÓI LAPOK-ra. Tul ennek az újságnak önként vállalt misszióján lapot kap, amelyet Erdély legjobb újságírói lapnak és amelynek hírszolgálatát egyedülálló az utódállamok lapjai között.

Amatőrök! Fényképészek!

Kérje árjegyzékemet, melyből minden 7605 versenyt kizáró áramról meggyőződhetik

Haertlein Ferenc, Albajulia.

A brailai prefektus kétezer lejért eladott egy állami autót kedvesének

Az autó értéke félmillió lej

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma, amikor már szinte hozzászoktunk a száz és ezer milliós panamákhöz, szinte jólesik foglalkozni azzal a kis autópamácskával, amely a brailai prefekturán játszódtott le. Csupán arról van szó, hogy a brailai prefektus eladott egy két évvel ezelőtt vásárolt Buick autót ötvenezer lejért. Az autót Mitica Barbulescu nevű munkás vette meg, aki egy brailai gyárban mint napszámos keresi meg kenyerét. A Buick-autó eladását az összes formáságok betartásával történt, a prefektus nyilvános árverést rendezett és mivel csupán Barbulescu napszámos jelentkezett, ő kapta meg az autót. Idáig semmi feltűnő sem lenne a dologban, azonban a brailai ellenzéki lapok tudósítói csodálkozva látták, hogy

a Buick-kocsi, melynek az árverezés alatt minden értékesebb része hiányzott, alig pár órával később már nyolcvan kilométeres sebességgel vitte magát a prefektus urat és az autó új tulajdonosának Mitica Barbulescunak csodaszép szöke — nővérét.

Es aztán kiderült minden: A prefektus már régen szerelmes volt a szép Barbulescu Lukréciaiba, de viszont a mai modern időkben nincsen szerelem autó nélkül. Megvétette a majdnem félmilliót érő Buick-autót a szerelmes öccsével, a vasgyári napszámossal.

A brailai lapok mai számukban még azt is megírják, hogy a prefektus, aki ugylátszik előrelátó és gondos ember, az árverezés utáni napon 48.000 lejért új pneumatikkal látta el az értéketlen használatlan autót. Ezt a 48.000 lejt természetesen a prefektus pénztár fizette meg. Es így az állam 2000 azaz kétezer lejt kapott az autótért. Es még mondja valaki ezek után, hogy az állam szűkebbül.

A brailai prefektus esete bizonyította, hogy az állam szíven viseli a szerelmesek boldogságát. A brailai prefektus nyugodtan kocsikázik szíve választottjával a kétezer lejes autón. Napok teltek el már az olcsó autováslárlás óta és a belügyminis idilli bizonyára annyira megrázkótt ez a bájos brailai idill, hogy nem akarja elmozdítással vagy felfüggesztéssel zavarni a szerelmes prefektust.

Ahmed Zogu királyá kiáltását hétfőre halasztották

A bécsi albánok tiltakoznak a királyság kikiáltása ellen

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tiranából érkezett jelentések szerint alkotmányozó országgyűlés megnyitásával egy idejűleg Albánia minden részében gyűléseket tartanak, s követelik, hogy az alkotmányozó gyűlés Skander beg koronáját adja Ahmed Zogunak. A gyűlések a legnagyobb rendben folytak le.

Ugyancsak tiranai jelentés szerint Ahmed Zogu királyá kiáltását, melynek már ezen a héten kellett volna megtörténnie, hétfőre halasztották.

Az alkotmányozó országgyűlés tegnap nyílt meg hatalmas közönség jelenlétében, amely lelkesen tüntetett Ahmed Zogu mellett.

Egy bécsi távirat arról számol be, hogy a

Bécsben élő albánok komitéja ülésében határozott tiltakozását fejezte ki a köztársaságnak királysággal való felcserélése ellen. Elhatározták a bécsi albánok, hogy memorandummal fordulnak a nagyhatalmakhoz s abban kifejtik, hogy

az albán alkotmány megváltoztatása veszélyeztetli a balkán békéjét.

Ahmed Zogu feleségül kéri az olasz király leányát.

Párisi távirat közli, hogy az Intrinsigant jelentése szerint Ahmed Zogu megkoronázása után Rómába utazik. Utja összefüggésben van azzal a tervvel, hogy feleségül kéri az olasz király leányát, Giovanna hercegnőt.

— A szabadkőművesek Lindberget dísztaggá választották. Bécsből jelentik, hogy a szabadkőművesek világszövetségének kongresszusa tegnap ült össze Bécsben. A kongresszus Lindberg oceánutazó pilótát dísztaggá avatta.

— Jubileumi kormány Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A köztársaság fennállásának tízéves fordulóját hír szerint azzal akarják megünnepelni, hogy jubileumi kormányt alakítanak, melynek tagjai pártvezérek lesznek.

— Harangozó gyermekek felgyújtották a templomot. Szentesről jelentik: Esztvár községben a harangozó gyermekek a toronyban cigarettáztak. Az eldobott cigarettavégekből tűz keletkezett és mire a hőmezővásárlhelyi tűzoltók kiérkeztek a templom az iskola és a lakóház leégett.

— Egy lengyel bankvezér öngyilkossága. Bécsből jelentik: Pilbermann Szaniszló dugaszdag lengyel bankelnök tegnap a bécsi Imperial szálló ötödik emeletéről az utcára ugrott. A bankár szörnyethalt, egy Löw nevű vasuti főfelügyelő pedig, akire ráesett, karját törte. A bankvezér öngyilkosságát idegbaja miatt követte el.

— Sztrájkolnak a budapesti raktármunkások. Budapestről jelentik: A közraktárak munkásai sztrájkba léptek. A munkások tizenkét százalékos béremelést kértek, azonban az igazgatóság megtagadta kérésüket. Válaszul sztrájkba léptek a munkások.

— Fiatalon unta meg az életét. Zilahi tudósítónk jelenti: Deák Sándor, itteni vendégloást a napokban szőlőjében felakasztva, holtna találták. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a 35 éves vendégloást tettét családi okokból követte el.

— Egy gazda kapával agyonütötte a barátját. Temesvári tudósítónk jelenti: Runcan Romulusz tegnap civakodás közben kapával egy fejbeütötte Bobric János földmivest, hogy az azonnal meghalt. A gyilkos Runcant a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyésznek.

— Az athéni holland konzul feleségét elrabolták. Athénből jelentik: Epirusi banditák elrabolták az athéni holland konzul feleségét, akik csak nagy váltságdíj fejében hajlandók szabadon bocsátani. A mind gyakrabban megismétlődő emberrablás miatt Görögországban nagy a felháborodás és elkeseredés.

— Dunavásár. Pozsonyból jelentik: Tegnap ünnepélyesen megnyit a nyolcadik nemzetközi Dunavásár.

TAVIRAT

A f. hó 25-én megtartott sorsoláson a „FRANCO ROMÂNĂ” Biztosító Társaság felei közül kisorsoltattak:

52805 sz.

Fodor Miklós Dej, Lei 20.000

52830 sz.

A. Rădulescu Buzău Lei 20.000

amely összegek a szerencsés nyerőknek azonnal kifizettettek.

FRANCO ROMÂNĂ
Ált. Biztosító R.-T.

Kössön Ön is intézetünkkel azonnal komoly életbiztosítást. Ne féljen felkérés társaságok lehetetlen igéreteinek. — Saját alapítókénk és tartalékaink összege
Lei 81.571.087.29

NYÁRI PEROXURE LÁBFÜRDŐ

Azoknak akik nem mehetnek a tengerpartra a leggyorsabb és legolcsóbb módja annak, hogy a tengeri fürdőt pótolják, ha „Peroxure”-lábfürdőt vesznek. A „Peroxure” összetétele, amely a tengervízhez hasonlóan helyes arányban kevert sókat tartalmaz, bámulatos és ez a szer egyetlen más ilyen szerrel sem hasonlítható össze. — Az egész világ ismeri egyébként a tengervíz erősítő hatását gyermekekre és felnőttek egyaránt. Áztassa meg lábait meleg vízben, amelyhez kevés Peroxure-t kevert és örömmel fogja látni, hogy vörös, sebes lábai bőre tényleg és síma lesz. Az eredmény már az első lábfürdő után észlelhető, minden daganat és bőrvörösség nyomtalanul eltűnik. Megfogja állapítani, hogy lábai megerősödnek, a porusok megnyílnak és könnyen lélegzik, a fáradtság és erőtlenesség érzése eltűnik. A trukszemek és bőrkeményedések gyorsan elmúlnak. Vegyen még ma egy csomagot és ha nem lesz megelégedve az eredménnyel, pénzét azonnal visszaküldjük. A „PEROXURE” valódi jótétemény beteg lábainak.

JEGYZET. On megkaphatja a Peroxuret bármelyik gyógyszerárban, drogériában, vagy illatszerkereskedésben — Rendes nagyságu csomag 45 lejbe kerül, kettős mennyiséget tartalmazó csomag ára 75 lej. Ha beszerzése nehézségbe ütközik, küldje a megfelelő összeget **Parfumeria Elitei**, București, Calea Victoriei 29. címre. 2855

— Németországban emelik a vasúti tarifát. Berlinből jelentik: A vasutigazgatóság elhatározta, hogy a személy és áru díjszabást felemeli. Evi kétszázötven millió márka többletet fog ez a német vasútnak jelenteni.

★ **Elvesztett** négy nappal ezelőtt egy pénztárca, Dálnoki Ferenc névre szóló okmányokkal. Becsületos megtaláló kéri a Hosszu-utca 170. szám alá bocsátani, ahol illő jutalomban részesül.

★ **Találtatott** Ilyefalva és Aldoboly között egy női táská. Igazolt tulajdonosa átveheti Kapu-utca 31. szám alatt, Spucereánál I. emelet.

(*) **Orvosok figyelmébe.** Orvosi rendelő modern Röntgen berendezéssel, 7 szobás lakással, teljes lakásberendezéssel nagyobb vidéki városban, a város legjobb helyén, elismert legjobb praxissal betegség miatt 1 millió 200 ezer leierért átadó. Röntgenre beoktatom. Kárári J. Oradea Beothi Ödön-u.

★ **Balata-kötelek és szíjak**, eredeti Dick-félék, legjobbak mindennemű erőátvitelre. — Díjtalan felvilágosítást nyújt Kamaryt és Méder, Brassó—Temesvár.

★ **Nagyszében példaadó.** Sok százezer tojást konzerválnak évente a nagyszébeni háziasszonyok Garantol-lal, télire. Ezt a takarékoságot utánozzátok is, brassói háziasszonyok. Friss és hatásos csak a Garantol, piros béléscsöbön.

Temesvárt lakásépítési szövetség alakult

Tudósítónk táviratozza: Tegnap tartotta alakuló gyűlését a temesvári lakásépítő szövetség, mely célul tűzte ki Temesvár városában építés által megszüntetni a lakásmizériát.

A Temesvár—Lippa vonalat átveszi az állam

Temesvári tudósítónk jelenti: A Temesvár-Lippa közti vasútvonalat rövid időn belül az állam a saját tulajdonába veszi át. A belügyminiszter felszólította a várost, hogy adjon át 380 részvényt, cserébe ötszázalékos állami kötvényt ad.

„A régi és közismert
„IDEAL” kávé
lerakat.
D. DANIELIAN
Királyi udvari szállító
București, Strada Carol 37.
Telefon 47/70-2878
Fiók: Str. Sf. Nicolae Șelari 5
(Lipsceai mellett) Telefon 15 83.
Az egyetlen üzlet, ahol nagyban áron a legjobb minőségű kávé kapható

15 ezer erdélyi zsidó aláírásával kérvény érkezett Angelescuhoz, melyben a szombati iráskényszer eltörlését kérik

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A közoktatásügyi miniszteriumba összesen 15 ezer erdélyi zsidó aláírásával kérvény érkezett a szombati iráskényszerrel kapcsolatban, melynek az erdélyi ortodoxia haladéktalan eltörlését kéri. Ma délelőtt Schorr bukaresti ortodox főrabbi felkereste Angelescu közoktatásügyi minisztert, aki szószerint a következőket mondotta:

— Főrabbi ur! A bukaresti zsidó hitközség elnöke, Berkovitz Ely, a bankár és szenátor. Éppen az a tény, hogy Berkovitz a bukaresti hitközség elnöke, bizonyítja, hogy ő kifogástalan zsidó. Ennek ellenére Berkovitz szombaton ir, bankját nyitva tartja és hivatalnokaitól is megköveteli, hogy írjanak. Milyen erkölcsi alapon követelik önök azt, hogy az

erdélyi zsidók gyermekei mentesek legyenek a szombati iráskényszer alól?

Schorr főrabbi erre hosszasan fejtegette a miniszternek azokat a vallásos rugókat és indokokat, melyek az ortodox zsidóságot arra birták, hogy a miniszterhez juttassák kérésüket. Kifejtette azt is, hogy az igazi vallásos zsidóság álláspontja szerint Berkovitz rossz zsidó, akivel nem lehet semmit sem bizonyítani.

Angelescu végül megígérte, hogy szeptember 5-re országos konferenciát hív egybe, melyen részt fognak venni az összes tanügyi inspektorok is s ezen döntenek arról, mentesítsék-e a zsidó tanulókat a szombati iráskényszer alól.

LEGUJABB

Ujra fölrobbant egy municiósraktár Bukarest közelében

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A főváros közelében levő Babiloc hegységben, ahol a háború idejéről visszamaradt robbanó anyagokat halmozták össze, hatalmas explozió történt, amelynek következtében

1 katona meghalt, többen pedig súlyosan megsebesültek.

A robbanást az első jelentések szerint a nagy meleg okozta.

A hadügyminisztérium illetékes osztálya megindította a vizsgálatot

Athénben tragikus méreteket ölt a malária

300 hivatalt és 72 gyárat bezártak

Athén. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A malária járvány az utóbbi két napon egészen tragikus méreteket öltött.

Eddig 300 hivatalt és 72 gyárat zártak be azért, mert az alkalmazottak megbetegedtek.

A kormány erélyes intézkedéseket fogantatott, de az epidémia tovább terjed.

Még nem döntöttek az aradi választás ügyében

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egyik aradi lap arról ad hírt, hogy a belügyminisztérium a Consiliul Superior javaslatára elutasította az aradi választás ellen beadott kontesztációkat. Ma Christa vezérigazgató, a városi ügyosztály vezetője közölte velünk, hogy ez a hír korai. A bel-

ügyminisztérium nem döntött, mert a Consiliul Superior javaslata eddig be sem érkezett.

Magánfórából ellenben arról értesülünk, hogy Condea tábornok, a Consiliul Superior levelezője bizalmasan a következő kijelentést tette:

— A tanács a kontesztációknak nem fog helyet adni!

Ma délutánra szenzációs letartóztatásokat várnak Bukarestben

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délután Bukarestben szenzációs letartóztatásokat várnak. Az igazságügyminisztérium átírt a bukaresti táblához, hogy

könyörtelenül járjon el azok ellen a bírák ellen, akik a panama-ügybe beavatkoznak.

Enescu vizsgálóbíró egy csomó előkelő társadalmi állású köztisztviselőt beidézt ma délutánra kihallgatásra. Azokat, akiknek letartóztatása várható, a legszigorúbb rendőri ellenőrzés alatt tartják.

Még nincs megegyezés a kölcsön ügyében

A pénzügyminisztériumban mégis optimista hangulat uralkodik

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok tegnapi számában bukaresti jelentés alapján feltételeken közöltük azt a hírt, hogy a kölcsön ügyében megtörtént a megegyezés Románia és Németország között. Ez az óvatosság nem volt felesleges, mert amint a kiadott pénzügyminiszteri jelentés közli,

a megegyezésből egyelőre nem lett semmi.

A hivatalos jelentés kerekén jelenti ki, hogy a megegyezés nem jött létre, mintán Németország határozottan ragaszkodik ahhoz, hogy Románia különböző kötelezettségeinek egyen teljesen eleget, s nem fogadja el Romániának azt a javaslatát, hogy a Banca Generala által a háború alatt kibocsátott bankjegyek ügyével kapcsolatban intézzék el a kölcsön ügyét.

A német jegybank magatartásáról értesítették a franciaországi Royatban tartózkodó román Vintila miniszterelnököt, aki új javaslatokat adott a berlini megbízottaknak.

Amikor az utasítás részleteiről a bukaresti pénzügyminisztériumban tudomást szereztek, általában optimista hangulat keletkezett abban az irányban, hogy a megegyezés most már valóban létrejön. Ezt az optimizmust

erősíti az a jelentés, hogy Stresemann külügyminiszter a német megbízottaknak szintén új utasításokat adott. Az utasítások után kijelentette, hogy a leghelyesebb lesz, ha a tárgyaló felek kompromisszumos megoldást találnak.

E hét folyamán több német export-kereskedő érkezik Bukarestbe, abból a célból, hogy a két ország között megteremtse a kereskedelmi összeköttetést.

TANULJATOK

románul, franciául, angolul németül, olaszul, nyelvtant, társalgást, irodalmat, kereskedelmi levelezést. Egyenkénti és csoport tanítás bármikor, urak és hölgyek részére, Speciális könyvelés, helyesírás és gépirás-tanítás (50 írógép) Német és román gyorsírás, vidékiek részére levelezés útján.

Beiratkozások naponta. Ingyen prospektusok.

Berlitz-iskola.

București, Strada Săbindar 14.
Telefon 64—98. Egész nyáron át nyitva.

MAGYAR ISKOLÁK ÜGYEI

Tájékoztató

a csikszeredai román kath. főgimnáziumba és fiúnevelő intézetbe való beiratkozásról és tanéveleji vizsgálatokról

A csikszeredai román kath. főgimnázium az új középiskolai törvény értelmében az 1928—29. iskolai évben 7 (hét) osztállyal fog működni. E hét osztály közül az I., II. és III. az alsó, vagy gimnáziumi, a IV., V., VI. és VII. osztály a felső, vagy liceumi tagozat lesz.

A régi III. osztályt végzett tanulók minden felvételi vizsga nélkül beiratkozhatnak a IV. osztályba, azaz a liceum első osztályába.

Azok a régi III. osztályt végzett tanulók, akik tanulmányaikat nem akarják tovább folytatni, de abszolválni kívánnak, folyó évi szeptember hó folyamán n. n. összefoglaló vizsgálatot tehetnek, amely vizsga csupán szóbeli lesz a román nyelvből, román történelemből, Románia földrajzából és alkotmánytanból. Ezek a tanulók a vizsga sikere esetén abszolváló bizonyítványt kapnak a gimnáziumi osztályok, vagyis az alsó I., II. és III. osztály elvégzéséről.

A régi IV. osztályt sikerrel végzett tanulók az V. osztályra való felvételi vizsgát tesznek, mint eddig. De azok az előlépett IV. osztályos tanulók, akik az V. osztályra való felvételi vizsgát nem szándékoznak letenni, vagy e felvételi vizsgálatuk nem sikerült, illetőleg a régi IV. osztályt ismétlő tanulói, akik csak az alginimáziumot akarták elvégezni, a gimnázium, vagyis az I., II. és III. osztály abszolvenseinek tekintetnek, akik tehát a főnebb említett szóbeli abszolváló vizsgára állhatnak.

A régi VII. osztály előlépett tanulói, szeptemberben a VIII. osztályra való átmeneti vizsgát tehetnek, amelynek sikere esetén az őszi baccalaureatusi vizsgálatra jelentkezhetnek.

A beiratkozások az 1928—29. iskolai évre és a tanéveleji vizsgálatok a következő sorrendben lesznek:

a) szeptember 1—3. az új tanulók beiratkozása és a régi tanulók visszairatkozása, szeptember 20—22. a II.—VII. osztály vidéki tanulók beiratkozása. b) szeptember 5—10. az I. osztályra jelentkezett tanulók felvételi vizsgálatok. c) szeptember 5—15. javító vizsgálatok. d) szeptember 5-ig a régi tanulók jelentkezése az őszi baccalaureatusi vizsgára az intézet igazgatóságánál. e) szeptember 17-én azok a tanulók, akik a szeptember 5—15-én megtartott vizsgákon átmentek, beiratkozhatnak a megfelelő osztályba, vagy pedig, jelentkezhetnek: a) az V. osztályba való felvételi vizsgálatra, b) a VIII. osztályba való átmeneti vizsgálatra. f) szeptember 18—21-én az V. osztályba való felvételi vizsgálatok, amelyekre legkésőbb szeptember 5-ig jelentkezni kell a főgimnázium igazgatóságánál. g) szeptember 18—21. a VIII. osztályba való átmeneti vizsga. h) szeptember 25. és október 10. között baccalaureatusi vizsga. A tanulók beiratkozásuk alkalmával kötelesek az igazgatósághoz benyújtani: 1. szüleik, vagy azok helyettese által irt kérvényt, beírásuk iránt román és magyar nyelven, 8 lejes okmánybélyeggel ellátva. Az erre a célra szolgáló nyomtatvány az igazgatói irodán kapható. 2. állami születési anyakönyvi kivonatukat román nyelven („Extras din registrul stării civile pentru nașteri”). 3. keresztleveletüket. 4. a megelőző osztályról szóló bizonyítványukat, illetőleg a más középiskolából átvőők a tankerületi Inspectorátus által láttaozott középiskolai anyakönyvi-lap-nemzetüket. 5. állampolgársági bizonyítványukat. 6. újraoltási bizonyítványukat.

Figyelemre emeljük az I. osztályba beiratkozni szándékozó tanulókat, hogy a szeptember 5—10-re kitűzött felvételi vizsgálatra csak abban az esetben kell állaniuk, ha 50- (ötven)-nél többen jelentkeznek, a mennyiben ötvennél kevesebben jelentkeznek, ez esetben felvételi vizsgát nem kell tenniük. Azonban elemi iskolai bizonyítványukat a Revizoratussal, azaz a tanfelügyelőséggel minden esetben okvetlenül láttatoztatniuk kell.

Az I. osztályba csak tizedik életévüket betöltött tanulók vehetők fel; fiatalabbak az iskolaorvos bizonyítványa alapján felvételi engedélyért tartoznak folyamodni a közoktatásügyi miniszterhez, az intézet igazgatósága útján.

Minthogy a 71.455—1928. sz. közoktatásügyi miniszteri rendelet értelmében a német nyelv az új középiskola alsó tagozatán nem tanítandó, azok a II. és III. osztályos tanulók, akik az 1927—28. tanév végén a német nyelvből elégtelen osztályzatot kaptak, ezért javító vizsgálatra utasítottak, ennek letétele alól felmentetnek és hivatalból előlépetteteknek nyilvánítottak; azok a II. és III. osztályos tanulók pedig, akik a német nyelvből, mint harmadik tantárgyból kaptak elégtelen osztályzatot és ennek következtében osztályismétlésre utasítottak, a német nyelv emagyasával a másik két tantárgyból a főnebb kitűzött időben javító vizsgálatra állhatnak.

Fizetendő díjak: tandíj 900 lej, fenntartói díj 2500 lej, minden tanuló által fizetendő díj 320 lej, összesen 3720 lej.

A felekezeti tanítók, valamint tanárok gyermekei

a tan- és fenntartói díjak fizetése alól mentességet élveznek, ugyancsak a szorgalmas és jó magaviseletű szegény tanulók is kedvezményben részesülhetnek, ha ez iránt iskolai bizonyítványukkal és szegénységi bizonyítvánnyal ellátott kérésüket beiratkozásuk alkalmával a főgimnázium igazgatóságához benyújtják.

A főgimnáziumba felvétetnek római katolikus vallású és magyar anyanyelvű, továbbá nem katolikus vallású, de magyar anyanyelvű tanulók. Azonban a görög katolikus és az izraelita vallású tanulók csak a közoktatásügyi miniszter engedélye alapján irhatók be, még akkor is, ha eddig az intézet növendékei voltak.

Minden tanuló köteles diákegyensapkát és a beiratkozás alkalmával kiosztott karszámot elkészíttetni és előírás szerint hordani.

A modernül berendezett fiúnevelő intézetbe a beiratkozások szeptember 1—15. között történnek; tartásdíj fizetendő növendékek részére 6800 lej, alapítványosoknak 5800 lej. A növendékek a fiúnevelő intézetbe szeptember 22-én délután tartoznak bejönni. Részletesebb tájékoztatást a Fiúnevelő-intézet igaz-

gatósága készséggel nyújt, hasonlóképpen szívesen ad felvilágosítást mindenemű iskolai kérdésben a főgimnázium igazgatósága is.

A tanítás szeptember hó 24-én, hétfőn kezdődik, s így előreláthatólag szeptember 23-án, vasárnap lesz az 1928—29. iskolai évet megnyitó „Veni Sancte...”.
Mercuria-Ciuc, Csikszereda, 1928. augusztus 23.
Az igazgatóság.

— Pályázat tanári állásra. A brassói ref. leánygimnázium pályázatot hirdet román—francia tanárnői állásra. A ref. egyházkerület által megállapított fizetéssel és szükség esetén teljes ellátással járó állásra 1928. szeptember hó 5-ig nyújtsák be a pályázni akarók folyamodványukat a brassói ref. leánygimnázium előjáróságához: Braşov, Str. Fântânei Nr. 11.

— Pályázat. A hosszufalusi (Braşov m.) magyar evang. alsótagozatu fiú és leányközépiskola pályázatot hirdet egy, az állam nyelvét beszélő igazgatói és egy román—francia nyelvű szakos tanárnői állásra. Pályázati határidő: 1928. szeptember 5. Cím: Magyar evang. Főesperesi Hivatal, Braşov, Tg. Căilor No. 34.

SPORT

Hol és miért késik az olimpiai elszámolás?

Eddig vártunk, de most már felteszünk néhány kellemetlen kérdést

Ott voltak Amszterdamban a román atléták és a román vívók is. Sok vesződségen, hírlapi vitán, olimpiai alap elkezelésén át is eljutottak legjobbjaink (!) vágyaik Mekkájába, az amszterdami stadionba. Oh, nem azért mentek, hogy learassák amerikai, finn, német, satöbbi kollégáik elől a babérokat. Nem, nekik ilyen szándékaik nem voltak és nem is lehetek. És mi sem tápláltunk vérmes reményeket tizenkét legjobbnak szereplését illetőleg. Ismertük idei, itthon elért eredményeiket, tudtuk, hogy az olimpiai keret itt, nálunk, valami ismeretlen fogalom volt, a mi a külföldről eszszott be hozzánk kerülő uton s az illetékesek nem is vettek tudomást róla, s tudtuk, hogy hiába neveztek ki több versenyt olimpiai próbaversenynek, ezek legtöbbször szűk családi körben folytak le, botrányos pályán, botrányos rendezésben.

Es jól emlékeztünk azokra a bizonyos egy lejekre, amelyek később öt lejekre emelkedtek, s amelyeket minden halandótól, aki sportot akart látni, megköveteltek, mielőtt a pályára léphetett volna, s emlékszünk arra is, hogy valaki kiszámította, hogy az olimpiai alapra ilyen módon mennyi pénz gyűlt össze. Ha jól emlékszem, több milliót mutatott ki a végső összeadás, s ehhez még hozzáadtuk az utolsó hónapok gyűjtéseit, ami a fővárosban több százezerre, Brassóban mintegy félszázezerre rughatott, s úgy láttuk, hogy ebből olyan tekintélyes összeg jutott az olimpiákonknak, mely meghaladja várt reményeinket. De azt

senki a világon nem tudja, hogy az olimpiai gárda mennyi pénzt vitt ki magával, — azt még kevésbé tudjuk, hogy hová fordították a rengeteg pénzt.

Nem volnánk kíváncsiak, hogy hová folyt a pénz, ha nem hallottunk volna panaszkodat több oldalról. Az atléták, hacsak nem volt külön zsebpénzüik, legtöbbször pénztelenül álltak a drága városban. Mikor a vezető urak mindent megbízás, ok és szükség nélkül Párisba ruccantak, s otthagyták az atlétáit a legteljesebb bizonytalanságban, nemcsak arról nem gondoskodva, hogy a versenyekre megfelelő előkészülettel álljanak, hanem arról sem hogy miből éljenek a versenyzők, amíg ők Párisban fenékgig üritik az élvezetek poharát, természetesen az olimpiai alap egészségére.

Elutazásuk előtt átadtak a versenyzőknek egy bizonyos összeget, de ez vajmi kevés volt ahhoz, hogy napokig kibírják a stadion körüli hihetetlen drágaságot. Így történt, hogy Amszterdamban rendkívül különös és cseppet sem hízogó hírek terjedtek el a román olimpiákonkról. Sokan arról is beszéltek, hogy a mi kiküldöttjeink a szállodában és a vendéglobban nagy adósságot csináltak. A pénzükre vigyázó hollandusok erre a román konzulátushoz fordultak segítségért és az ügyet sikerült diplomáciai uton, konfliktus nélkül rendezni. Nem tudjuk, hogy mi igaz ebből az elterjedt hírből, mindenesetre szeretnők, ha az illetékesek nyilatkoznának a kényes kérdésben, hiszen presztizskérdésről van szó!

Általában kíváncsiak vagyunk nemcsak arra, hogy mennyit vittek ki magukkal a vezető urak, hanem arra is, hogy ez a keservesen összegyűjtött jobban mondva megmaradt pénz milyen esaternak és hová szivárgott el Amszterdamban?

A versenyzők pénz nélkül maradtak, nem tudtak egy pár cipőt venni, s egymásra kellett várni, mert ketten versenyeztek egy pár cipőben. — legnagyobb gaudiumára a világnak összes többi atlétáinak.

Arról ne is beszéljünk, hogy se egységes ruha, se egyforma dresszük sem volt, s a: egész román kolóniát a felvonulásban lát, azaz öt ember képviselte. Impozáns volt. A három milliós finn nemzet száz embert vonultatott fel a tizenhétmillió romániai öt ember képviselte.

Kíváncsiak vagyunk, hogy csakugyan mennyi pénzüket emésztette fel az amszterdami olimpián: az 1924-es párisi olimpián után megindított gyűjtés óta egész addig, hogy az utazó atlétákat még a vonat is megvágta egy pár lej erejéig, holmi olimpiai jelvények ellenértékéért. Már rég vége az olimpiáknak, a végleges elszámolásnak már készen kellene lennie, s az ország sportkedvelő lakosságának már rég tudnia kellene, hogy

mennyi pénz folyt be és mennyi pénzt adtak ki és hová?

Tudni szeretnénk mindenki például azt, hogy hivatalosan hányan mentek ki az olimpiaszra, hogy mennyibe került a hosszú, fárasztó, drága, kondícióról ut, ami merőben felesleges volt. És legfőképpen arra kíváncsi mindenki, hogy az a bizonyos és még merőben felesleges párisi kis kéjutazás, amelyet a vezetők egynéhány saját szakállára tett meg, hogy mennyibe került?

A mi számításunk szerint egy embernek egész olimpiai költsége maximálisan harmincezer lej lehetett, azaz egymillió lej.

A mi tudomásunk szerint az olimpiai alap egy milliónál jóval nagyobb összeget tett ki az elindulás előtt. Három-négy évi gyűjtés, amely az utolsó hónapban újra friss erővel buzogott, s új százezreket eredményezett, nem egy, de több milliót vont ki az ország sportkedvelő közönségének zsebéből.

Hová lettek el a százezrek? Ezt kérdezzük immár negyedszer a panamától bűzös fővárosban székelő FSSR-től.

Nem vádolunk senkit, ugys hiába vádoljuk a panamisták kartellben állnak, s őket megtörni nem lehet. Ahol az állami vagyont is büntetlenül, felsőbb vállveregetéssel lehet eltulajdonítani, mit várhatunk akkor Bukaresttől, hivatalos köröktől, amelyek más szemnyit sem törődnek a sporttal, s még kevesebbet az olyan pénzzel, amelyet „nevelés” (sport) célra gyűjtöttek össze, főleg Erdélyben. Oh, nem várhatjuk, hogy a sportpanama botránya kipattanjon, hisz nagyobb, fontosabb panamákat is eltussolnak. Különben is mi az a pár millió lej, amikor minden nap meghozza a maga párszáz milliós panamáját, s mely csak egy napig él, hogy málnap már új panamának adjon helyet. Nem várunk Bukarest sportköröitől leleplezést, de még felvilágosítást se, mert tudjuk, hogy az ottani légkör megmetyelvezett mindent, s falanxba ütközik, ha valaki panamát akar robbantani. De azt is tudjuk, hogy ezután jobban meggondoljuk a dolgot, mikor valamilyen országos fellegű sportcélra a bukaresti központ gyűjtést rendel el.

Erdély közönsége tovább nem hajlandó ismeretlen urak zsebéből tönni, vagy módot adni a vezetőknak holmi kéjutazásokra.

Leleplezést tehát hiába várunk. De várjuk, s követeljük az elszámolást. A számol majd ékezen fognak beszélni. De vajon várhatjuk-e ezt Bukaresttől, vagy elintézik az ügyet házi kezelésben? Ez utóbbi valószínűbb.

De akkor mi jövünk a számokkal!

Székely Géza

KÖZGAZDASÁG

Szeptember első hetében Kolozsváron ad találkát Erdély magyar kisgazdatársadalma

az Erdélyi Gazdasági Egylet gép-, eszköz- és mezőgazdasági anyagkiállítása

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítói.) Szeptember első hetében országos mezőgazdasági kiállítást rendez Kolozsváron az Erdélyi Gazdasági Egylet.

A Barcaságban tett legutóbbi kirándulásként alkalmával ugyanis meggyőződtek arról, hogy a magyar gazdaság, hogy biztos jövőjük csak lesz, ha követik a szászok példáját, akik a mezőgazdasági kultúrát teremtették Erdélyben, melyet a nyugati államok gazdái is irigylivel tekintenek tőlük.

Ezt a célt fogja szolgálni a szeptember elején napjaiban megnyitandó erdélyi mezőgazdasági kiállítás, amelyre Erdély minden vidékéről bejelentették részvételüket a kisgazdák, a mezőgazdasági kultúra megismerjék a mezőgazdasági kultúra magyarázatát magasabb fejlődési fokozatait hatalmas egységbe tömörüljenek a mezőgazdasági kultúra fejlesztéséért.

A gazdakörök kirándulása Kolozsvárra

A szeptemberben megrendezendő közgazdasági kiállításon Erdély valamennyi gazdasági egysége és gazdaköre megy el Kolozsvárra megtekintik az Erdélyi Méhész Egyesület, a Gazdasági Akadémiát, a Banca Centralé heremag tisztító üzemét. E kiállításon a mezőgazdasági termelők is be fogják mutatni dohán-

termékeiket, mert a monopolizáció ellenében engedélyt adott arra, hogy a dohánytermelők két kiló dohánnyal résztvehessenek a kiállításon.

Ezen mezőgazdasági kiállításnak különös jelentőséget ad még az is, hogy számos külföldi képviselők és magyarországi testvérgazdasági egyesületek jelentették be eddig részvételüket.

A kiállítást szeptember hó 2—8 napján rendezik.

A kiállítás és vásár csoportjai: 1 csoport: nemesített vetőmagvak. 11 csoport: talajmunkáló, tisztító, cséplő, vető, stb. gazdasági gépek és eszközök. 3. csoport: növényvédelmi szerek, műtrágyák, stb.

Helydíjak: alap, vagy falterület négy-szögletenként tagoknak 200 lej, nem tagoknak 300 lej. A helyigények a bejelentés sorrendjében elégtételt kapnak.

A beküldendő vetőmag minimuma 10 kilogramm. Az egyes növények gyökereitől, tövestől is beküldhetők, demonstráció céljából.

Tűz és betörés elleni biztosítás díja minden megkezdett 100 lej érték után 10 lej, mely összeg a bejelentéskor helydíjjal együtt fizetendő.

A kiállítási tárgyak beküldési határideje 1928. aug. 30.

dán mezőgazda nyolcvan, az amerikai harmincöt százalékát kapja magtermése fogyasztási értékének

Mennyit kap a mi mezőgazdánk?

Amire gondolni kell a gabona értékesítés csalódásainál

Amint benne vagyunk a gabona-értékesítési kampányban, amely — különösen minap — rendszerint a kiábrándulások, csalódások idejéért jelenti a mezőgazda számára. A gabona értékesítésén felül kedvezően ültet be, azonban csak fájdalmasabbá teszi a gazdák helyzetét a körülmény, hogy búzájukat nem lehet megfelelően értékesíteni. Sürgősen kell tenni, s így nem csoda, ha a remélt számítások nem valhatnak be.

Általában az a téves felfogás uralkodik, hogy a gazda csak a fogyasztó terhére adhat el. Pedig ez nem feltétlenül van így: inkább azt lehet mondani, hogy a fogyasztó nem használja nem látja annak, ha a gazda megfelelő áron alul kénytelen eladni termékét. Hogyan? Erre időszerű tanulságossággal írt rá a „Review of Reviews” amerikai forrás egyik utóbbi számának Arthur Capper szenátor tollából származó cikke.

Capper kimutatja, hogy az amerikai farmer évente átlag hét és fél billió dollárt kap be egész termésükért, holott a fogyasztó csak a fél billió dollárt fizetnek érte. A másik tíz és tizenöt billió dollárnyi kifizetés? Nem kevesebb, mint tizenkilenc millió dollár, akik a fogyasztóhoz eljuttatják.

— Ilyeténképpen — mondja a kansasi szenátor — tizenöt billió dollárba kerül az, ami a mezőgazdasági termékek hét és fél billió dollárnyi összességéből az asztalunkra kerül. Ez az a gazdasági csúszás, amely a mezőgazdát a gazdálkodó csupán harmincöt százalékát kapja meg termékei végső eladási árától.

Egyenakkor a kis Dániában, ahol a mezőgazdák saját hatalmas és csaknem valmenyirek egyező szövetkezeteik útján értékesítik termékeiket, a termelő több mint nyolcvan százalékot szerez magának abból az árból, melyet a fogyasztó fizet. Emellett az a jelentéktelen látszó országocskát látja el Európa mezőgazdasági szükségletének negyötödét és százkilencszázötödét körülbelül felét, ami arról tanúskodik, hogy a szövetkezeti értékesítés csupán a mezőgazda bevételeire, hanem a fogyasztó mértékére is döntő befolyást gyakorol.

Az amerikai farmer Capper szerint mindössze a mezőgazdát a szövetkezetekbe tömörülés szükségességét, s kezd üzletmenetben gondolkodni. Az idén már a gazdasági egyhármada szövetkezetek révén értékesítik a magtermést. A múlt esztendőben tizenkét szövetkezet két és fél billió dollár értékű

mezőgazdasági terméket értékesített közvetlenül.

Erdekes volna ezek után tudni, vajjon mekkora a részesedése a romániai gazdának a mezőgazdasági termékei eladásának árának összegében? Megbízható statisztikánk nincs, s így csak feltelezni lehet, hogy mezőgazdánk minden bizonyosan kevesebbet kapnak termékeik tényleges értékéből, mint az amerikai farmer harmincöt százaléknyi bevétele. Ez pedig valóságos közgazdasági átok, hiszen közkeletűen elismert igazság, hogy egészséges közgazdasági élet elképzelhetetlen egy boldoguló mezőgazdánál, különösen olyan agrár-államban, amilyen Románia is.

A szövetkezeti mozgalom széleskörű fellékelése tehát nemcsak a gazda-társadalom sajátos érdekében kívánatos szerfelett, hanem az egész nemzetgazdasági élet egészséges fejlődése szempontjából is. Jó ezt figyelemre méltatni ilyenkor, amikor a gazdának katasztrófa-árakon kell eladniuk termésüket.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknél a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így lehetővé teszi, hogy az egészséges tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen érelmeszesedésnél igen hasznos bélszabályozó szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Sepsiszentgyörgy

Komoly személy, nagy ismeretségi körrel és jó összeköttetésekkel Sepsiszentgyörgyön és környékén, aki a román nyelvet is bírja, kerestetik nagy biztossító társaság képviselőjének vezetéséhez. — Személyes jelentkezés szerdán, 1928 augusztus 29-én d. e. 10-12 és d. u. 4-7 Central szállóban, 5 és 6 sz. szobában

GÉPTÉGLÁT

ismét szállít

Deutsch & Rosenauer, Prázsmár.

Telefon: Prázsmár 9. Brassó 227.

BÉBI

VAGY

AZ ELSŐ SZERELEM

REGÉNY. Írta: MÁRAI SANDOR

(Copyright by Pantheon) (23)

— Kérem, tanár ur, — mondta beleegyezően és csendesen. Es aztán: — De mi ez? Vallomás?

— Nem, — mondtam neki. — Tanácskozás. Ahogy ön mondta: két néger... uram, ön fiatalabb, mint én. De lehet, hogy többet látott.

— Látni? Többet szenvedtem — ezt korigáló hangon mondta, szinte gögösen.

Többet szenvedett — hagytam rá. — En ötven-egy éves vagyok. Vidéken élek. Azt hiszem, túl vagyok az élet megpróbáltatásain. Legalább is azt hittem. Hogy már nem érhet semmi. Most néhány hónappal ezelőtt... az az érzésem néha, hogy az eszemet vesztettem. Ön ezt látja rajtam?

Gondolkodott.

— Nem, — mondta határozottan. — Dehogy. Kedves tanár ur. Mit gondol? S én nem vagyok orvos. De ha beszélni akar, csak kezdje el. Szívesen hallgatom. Tudniillik, ha őszinte lesz. Az néha segít az embereknek, ha őszinték. En ugysem tudok segíteni.

Nem is tudom most már, meddig beszéltem? Talán egy órát, talán kettőt. Arra emlékszem, hogy hátrább ültem az ágyon, hogy semmit ne láthasson az arcomból.

Most azt hiszem, hogy mindent elmondtam neki. Sok dologra már nem is emlékszem, amit mondtam. Össze-vissza beszéltem. A plakáttal kezdtem. Ezzel részletesen elmondtam neki. Nem figyelt rá semmit. Elmondtam, hogy latinszakos vagyok. Az anyámról beszéltem. Elmondtam neki az álmodat. Akkor megkérdezte, hogy sokszor vert-e édesanyám. S milyen körülmények között? Ez, ugy látszik, érdekelt. Az apám után is kérdezett. Aztán, sokáig, megint csak én beszéltem. A hangomat teljesen idegenül hallottam, messziről. Beszéltem neki a diákéveimről. Pajtásokról. Az egyetemről. Hogy nagyon szegény voltam-e, kérdezte. Elmondtam neki, mennyire szegény voltam. Elmondtam az esetet I-vel. S aztán egészen rendszertelenül az elmúlt huszonöt évről beszéltem. Amíg a szavakat kiejtettem, úgy éreztem, hogy most közeledem ahhoz az akadályhoz. Igaz, hogy engedtem beszélni. Lehet, hogy nagyon lázas voltam.

Legerősebben erre emlékszem vissza: erre a mámorra, ami elfogott lassan. Hogy beszélhetek. Senki nem látja az arcomat. Mindent elmondhatok. Ismeretlen, féltett, elfeledett szavak, fogalmak, nevek jutottak az eszembe. Mint aki börtönből jön, ahol egy életen át hallgatott. S berug attól, hogy beszélhet. S valaki hallgatja. Soha nem tudtam, hogy ilyen csodálatos dolog a beszéd. Mint egy részegből, úgy dőltem belőlem minden. Husz év előtti dolgok, tegnapi dolgok. Hogy tegnap azt hittem, történni fog valami. Hogy huszáves koromban egyszer kinevetett egy nő. Hogy egy igazgató lehordott a diákok előtt, mikor fiatal tanár voltam. Hogy mire készültem. Hogy milyen a lakásom berendezése. Hogy mennyi idő alatt mennyi pénzt tettem félre.

Hogy legutóbb voltam a Hajnikné házában, de az se segített. S mik ennek a nyugtalanságnak a tünetei? Mikor kezdődött? S hogy azóta nem hagy el. S hogy most, amíg beszélek, mintha megtaláltam volna a hangomat.

Huszonöt évig hallgattam, mondtam neki. Erti ezt? Senkivel nem beszéltem úgy, mint vele. Miért? Nem tudom. Mert „többet szenvedett”? Talán. Hogy kezdek úgy szenvedni, mint egy nagybeteg. Most, ebben a korban. Mi ez? Mit akarok? Ha gondolja, hogy egy utazás segítene?...

— Nem, — mondta, — dehogy.

Hát akkor mi? Így nem mehet tovább. S hogy ez az első éjszaka életemben, mikor egy emberrel beszélek.

Az ember él, rosszabbul, mint egy állat. Pedáns vagyok, tele nevetséges szokásokkal. S megfogott az idő. A testem már nem engedelmeskedik: a gyomrom, az agyam, a kitartásom, a kezeim bizonytalanok, a látásom gyengül, a fogaim rosszak. Bőlgattott. Beszéltem neki arról, hogy holnap reggel el fog utazni, s csak azért merek szólni, mintha a semmibe beszélnék, egy üres szobában egyedül. Ó mit gondol, mi ez? Mi történik velem? Idegbaj? Talán mégis el kellene utaznom? De ahhoz már öreg vagyok. S milyen hálás vagyok, hogy beszélhetek neki. Nem is tudtam, hogy ez megtörténhet még velem. Hogy beszélhetek valakivel.

Nem tudom, meddig beszéltem. Mikor elhallgattam, ő is hallgatott. Két tenyerébe könyökölte az arcát s a cipőjét nézte.

A különös az, hogy nem éreztem semmi megbánást, mikor elhallgattam. Nem szégyeltem azt, amit elmondtam. Mintha egyedül lennék. Most se érzek megbánást.

— Csodálatos, — mondta később maga elé. — (Folytatása következik.)

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei.

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézkérdésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjat nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **havan-ként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Ansitz körös ebédő, haló zongora és egyéb butorok eladók. Cim Csiszer Miklós Ciucsanmartin. 7834

Fajtiszta fekete minorka tyukok és kakas eladó. Felsőfővény-u. 11. Tury.

Eladó többfajta új és használt kocsit, két drb. új féderes stráfszeker — egyik 1000, a másik 3000 kg. hordképességgel Szabó Márton Kocsigyártónál Brassó Hosszu-u. 74. 7805

Egy butorszallító fedéres kézi stráfszeker eladó. Kelemen, Szítás-utca 82. E 2070

Keveset használt boroshordók eladók. 500—700 literig. Ugyanott fűkaszálógép. Hosszufalu 114 sz. alatt. E 2067

„Fiat” és „Ford” teherautók, jó karban, olcsón eladók. Pithis, Szentjános-ucca 7. E 2064

Gyerek fürdőkád olcsón eladó. Szöcs, Vár-ucca 1. E 2062

Automobil-hűtőket

szakszerűen és gyorsan

VICTORIA

villanyerőre berendezett hűtőműhely készíti, Brassó, Katona-kórház-utca 4.

Egy gyermek-kocsi olcsón eladó, Kapu-u. 31 sz. I. em. 7884

Arveresen közlegyző közbenjötté mellett 136 drb. álló complet ezüst evőkészlet kazettával együtt 1928 szeptember hó 15-én d. u. 3 órakor elfog árvereztetni a Brassói Népbank tanácstermében, Ötvös-u. 5 sz. 7868

Eladó vidéki bányavárosban jömeneteli vendéglő és szálloda. Cim 7870 szám alatt a kiadóhivatalban.

Kapható fehér föld-kauilin, szakértők által elismert jó minőségben cserépkályhákhoz vagon-tételekben, Fázakas József Csikszentsimon. 7873

Bezilokomobiloikat 4-15 HP nagyságban legolcsóbban vásárolhat, Fehér Miklós gépgyár lerakatánál, Cluj, Piata Unirei 26. 7885/1.

Veszek kenyérhaját nagyobb mennyiségben. Ajánlatot ármegejöléssel ker, Kópefalnag, Hosszufalu 10.6. E 2074

Eladó egy jó südő disznó „Photogen” gyárna. Cim a kapusnál. E 2073

Ebédő berendezés 20,000 Lejtől a „Hymen” vállalatnál Sepsiszentgyörgyön. 7526/17

Üzemképes Ford luxusautó, 18,000 Lejtől eladó, Erzsébet-u. 19 sz. E 2011

S. BERGER tükörgyár

Târgu-Mureş, Str. Morii No. 32.

Szállít mindenféle tükörből. Vállalja hibás tükörök javítását és újrafoncsorozását.

2701

Strümpfe werden angestrickt wie auch neu angefertigt. Str. Orfanilor 19

Állást nyerhet!

Keresek azonnali egy molnársegédet, aki a csere és kereskedelmi örléshez ért. Fizetés megegyezés szerint. Zsigmond-féle malom, Csikmadara 7877

Perfekt deutscher Frauen wird zu drei grösseren Kindern gesucht, mit französischer Sprache wird bevorzugt. Adresse Hirschfeld Mór, Arad. 1879

Kezdő iroda kisasszonyt azonnali belépésre keresünk. Comercia, Tehénpiac 4. E 2076

Akvizitör reklámok felvételére magas jutalékkal kerestetik. — Ajánlatok „Aquisiteur” 7872 jeligére a kiadóba.

Erdély nagyobb városában, a centrumban, egy fűszer-, gyarmat-, festék-kereskedés tőkekeres

társat

keres, közreműködéssel vagy esetleg teljesen át is vehető. Ajánlatok „Nagy üzlet” jeligére a kiadóba.

Egy kifutóleány keresetik azonnali belépésre A. Hazay cégnél Brassó, Weisz Mihály-u. 5. 7878

Egy jó cukrászsegéd kerestetik szeptember 1-re Lópiac 34. E 2060

Tanulóleányok jó családból felvételnek a „Fedora” női kalap üzletben, Árvaház-u. 7. 7778

Állást keres

Laboráns állást keres szept. 1, vagy 15-re. Cim: Brassó, Katonakórház-u. 8. 7874

Gyógyszerészgyakorló állást keres erettségű 22 éves szolid fiatalember, román és magyar nyelvtudással. Megkeresést 7879 szám alatt a kiadóhivatalba kérek. 7879

Elsőrendű butorasztalos jól rajzol, munkavezetői, vagy szabási elhelyezést keres. Levelek Vidéki 35 jeligén a kiadóba. 7875

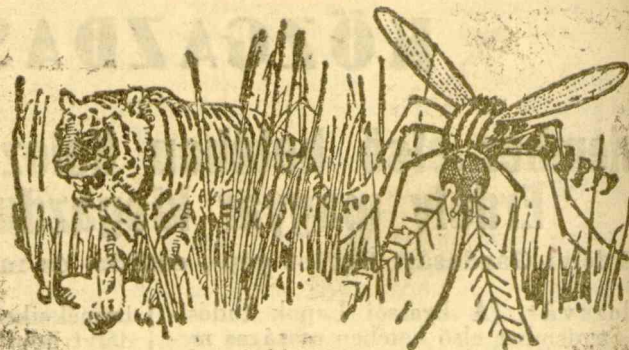
Lakás

Gyár-ut 88-a szám alatt levő I. emelet kiadó 3 szoba, konyha, kamra, fürdő és mellékhelyiségekkel. 7832

Uri család telvész szeptember 1-től 1—2 leánygyermeket, teljes ellátásba, német nevelőnő házában, Zárda melletti villában. Leveleket „Jó ellátás” E 2047 jelige alatt kiadóba kéretnek.

Kiadó azonnali három, vagy négy szobás lakás, egy új házban, konyha, kamra, fürdőszoba és kerttel, Lövész-u. a) 7. Anastasiu. 7869

Uriházból egy, esetleg két nagyobb deák-leány teljes ellátásra talál külön szobával és fürdőszobával használati mernők családnál. Gácsmajor utca 15/1 földszint. Értekezni lehet aug. 31 és szept. 3 között, esetleg pár nappal az eladások kezdete előtt. 7876

Mondd meg fiam, de okosan beszélj! Melyik állat a nagyobbik veszély?

A kórokozó szúnyogok sokkal fenyegetőbb veszélyt jelentenek az emberi életre, mint a tigris. A szúnyogok tenyészhelyeikről — párolgó mocsarakból és pöcögödrökből — malária és más gyilkos lázak csíráit hordják szét. A szúnyogok tönkreteszik éjjeli nyugalunkat és megmérgezik testünket. Pusztítsuk el őket, mielőtt áldozatul esünk nekik. Flit a mi védőpajzsunk, ne takarékoskodjunk vele!

Flitelés percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kifűrkészi azokat a legrejtettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeiken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flitelés megöli a molyo-

kat és lárváikat, amelyek lyukat ráganak a szövetekbe. Flit megövi a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és házi állatra. Mindenütt kapható.

Elpusztulnak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk!

Kizárólagos vezérképviselet:
Drogherie Standard
Bucuresti, 2. Strada Zarlier

Kölonbejárati butorozott szoba 1—2 intelligens ur részére kiadó Hosszu-utca 21 sz. Grünerné. E 2072

Uriházból 2 fiút vagy leányt teljes ellátásra elfogad. Gergelyné, Lensor 28. II. E 2069

Vegyés

Olcsó hitel: 12%o-ra. 100 000 lejen felüli hitelt közvetíték tehermentes földbirtok vagy házakra. Megkeresést „Olcsó hitel” jeligére 7728 szám alatt a kiadóba kérek.

Legszébb modellek Cserépkályhákban, kerjük raktárunkat megneznit „Terracotta” Vasut-utca 3/a. 7678

Heggesztünk elekiromosan motor fejeket, tengelyeket, mindenféle géprészeket teljes garancia mellett Friedrich Iestvérek hegesztő telepe, Timisoara. 2924

Názasság

19 éves csinos keresztény hajadon

HAZASSÁG

céljából megismerkedne urlemberrrel. Hozomány 390 hold földbirtok. Jövedőbelim a birtokba benősihet. Teljes című leveleket „Vagyon nem határoz” jeligére a kiadóba kérek 3010-18

ŐSZI ÉS TÉLI SZŐRMEUDOLÁSOK ÉS SZŐRMEKABÁTOK

dus választékban raktárra érkeztek. Megtekintés vételkészséggel nélkül. Hítelképes egyéneknek hitelzési könnyítések

2379

Rókaiket garancia mellett festünk minden színre 300 lei

ROSENBERG SIMON

SZÖCS ÉS SZŐRMEARHAZ BRASSÓ, KAPU-U. 28

ELŐNYÖS AR! DUS VÁLASZTÉK! SZOLID KISZOLGÁLTATÁS

Szívünk legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy a nagyon szeretett jó férj, édesapa, nagypapa, após és testvér

Bosin Gergely

munkás életének 63-ik évében f. hó 27-én, rövid és súlyos szenvedés után elhunyt.

Szeretett halottunk hűlt tetemét szerdán f. hó 29-én d. u. 5 órakor fogjuk az Apáca közs. gben levő gyászházból a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Apáca, 1928 augusztus 27.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott!

A gyászoló család.